

Koncernrisiko- rapport 2021

Arbejdernes
Landsbank

Koncernrisikoreport 2021

for Arbejdernes Landsbank

Indhold

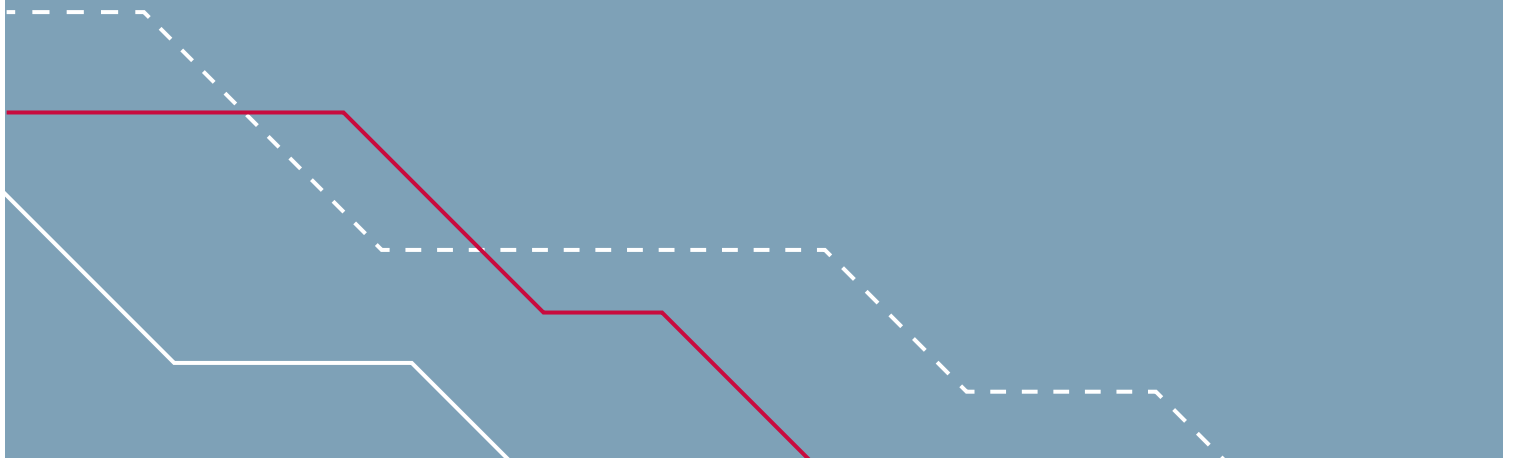
Risikostyring		Kreditrisiko	
Koncernen Arbejdernes Landsbank	05	Kreditrisiko	23
A/S Arbejdernes Landsbank	05	Kreditrisiko på koncernens kundeudlån	26
Vestjysk Bank A/S	05	Kreditrisiko på kreditinstitutter	29
AL Finans A/S	05	Nedskrivninger og hensættelser på	
Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S	05	udlån og garantier	29
Den overordnede risikostyring	05	Modpartsrisiko	31
Organisering af risikostyringen	07	ECAI	32
Bestyrelsesudvalg	07		
Direktionsudvalg og -komitéer	07	Markeds- og likviditetsrisiko	
1. forsvarslinje	08	Markedsrisiko	34
2. forsvarslinje	08	Renterisiko uden for handelsbeholdningen	35
3. forsvarslinje	09	Renterisiko på nettorenteindtjeningen	
Ledelseserklæring	09	uden for handelsbeholdningen (NII)	36
Rapporteringsoversigt	10	Aktier mv. uden for handelsbeholdningen	37
		Likviditetsrisiko	37
Kapital og solvensbehov		Behæftede aktiver	39
Ny koncernstruktur i 2021	12		
Kapitalstyring	12	Øvrige risici	
Kapitalgrundlag	13	Operationel risiko	41
Udstedte kapitalinstrumenter	14	Øvrige risici	44
Kapitalkrav (8 pct.)	16		
Solvensbehov	17		
Det kombinerede kapitalbufferkrav	18		
Overdækning i forhold til det			
samlede kapitalkrav	19		
NEP-krav	20		
Kommende kapitaldækningsregler	20		
Gearingsgrad	20		

Risikostyring

Koncernen Arbejdernes Landsbanks hovedaktiviteter

Koncernen Arbejdernes Landsbank omfatter virksomhederne:

- A/S Arbejdernes Landsbank (moderselskab)
- Vestjysk Bank A/S (dattervirksomhed)
- AL Finans A/S (dattervirksomhed)
- Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S (dattervirksomhed)

A/S Arbejdernes Landsbank ejer knap 73 pct. af Vestjysk Bank A/S, mens AL Finans A/S og ejendomsselskabet Sluseholmen A/S er 100 pct. ejet af moderselskabet.

A/S Arbejdernes Landsbank

Arbejdernes Landsbank er en landsdækkende full-service bank for private, foreninger og små og mellemstore virksomheder. Banken bygger sit forretningsgrundlag på sunde værdier.

Rådgivningen tager altid udgangspunkt i kundens behov, værdier og drømme. Det betyder, at vi har fokus på at komme hele vejen rundt om kundens økonomi, og at den ansvarlige rådgivning altid kommer før salg. Vi gør os særligt umage med, at ingen kunder forlader et møde uden at have forstået, hvad vi har rådgivet om, og hvad formålet med rådgivningen har været.

Arbejdernes Landsbank arbejder systematisk og strategisk med at udvikle en handlekraftig og kundeorienteret kultur. Bankens kultur er afgørende for fastholdelse og udvikling af vores unikke position – både over for kunder og i forhold til at være en attraktiv arbejdsplads. Vi ser en klar sammenhæng mellem strategi og kultur. Vi skal sikre, at det, vi siger, også er det, vi gør. Det er der blevet arbejdet målrettet med i hele 2021.

Vestjysk Bank A/S

Vestjysk Bank har strategisk fokus på at være Danmarks stærkeste lokalbank, der rådgiver privat- og erhvervskunder lokalt og regionalt. Vestjysk Bank ønsker at være en attraktiv samarbejdspartner i relation til både privat- og erhvervskunder.

Vestjysk Bank gennemførte i 2021 succesfuldt fusionen med Den Jyske Sparekasse, og de forventede synergier udmønter sig generelt, som forventet. Sammenlægning af IT-systemer var en stor opgave, som blev løst med stor tilfredshed.

Vestjysk Bank vil styrke positionen som erhvervslivets bank og vil fremad gå målrettet efter virksomhederne i bankens markedsområde under hensyntagen til de risici, der er i dette marked, bl.a. stigende indkøbspriser for bankens erhvervskunder generelt.

Vestjysk Bank har stor ekspertise inden for fiskeri og landbrug, og vil satse endnu mere på fiskeri. Banken åbnede d. 3. januar 2022 et kompetencecenter, som alene er målrettet fiskerierhvervet. Grundet bankens stærke forankring i det vestjyske, er fiskeriet en branche, hvor Vestjysk Bank igennem mange år har opbygget stor ekspertise og en betydelig kundeportefølje.

AL Finans A/S

AL Finans er et finansieringsselskab, der tilbyder finansieringsløsninger til private og virksomheder. Til private tilbyder virksomheden primært billån og leasing. Til virksomheder tilbyder virksomheden factoring, fakturakøb og billeasing. AL Finans ønsker at opbygge gode kunderelationer ved hjælp af tæt dialog og samarbejde.

Ejendomsselskabet Sluseholmen A/S

Selskabet er et ejendomsselskab, som ejer en byggegrund, hvor koncernen opfører nyt hovedsæde for Arbejdernes Landsbank.

Den overordnede risikostyring

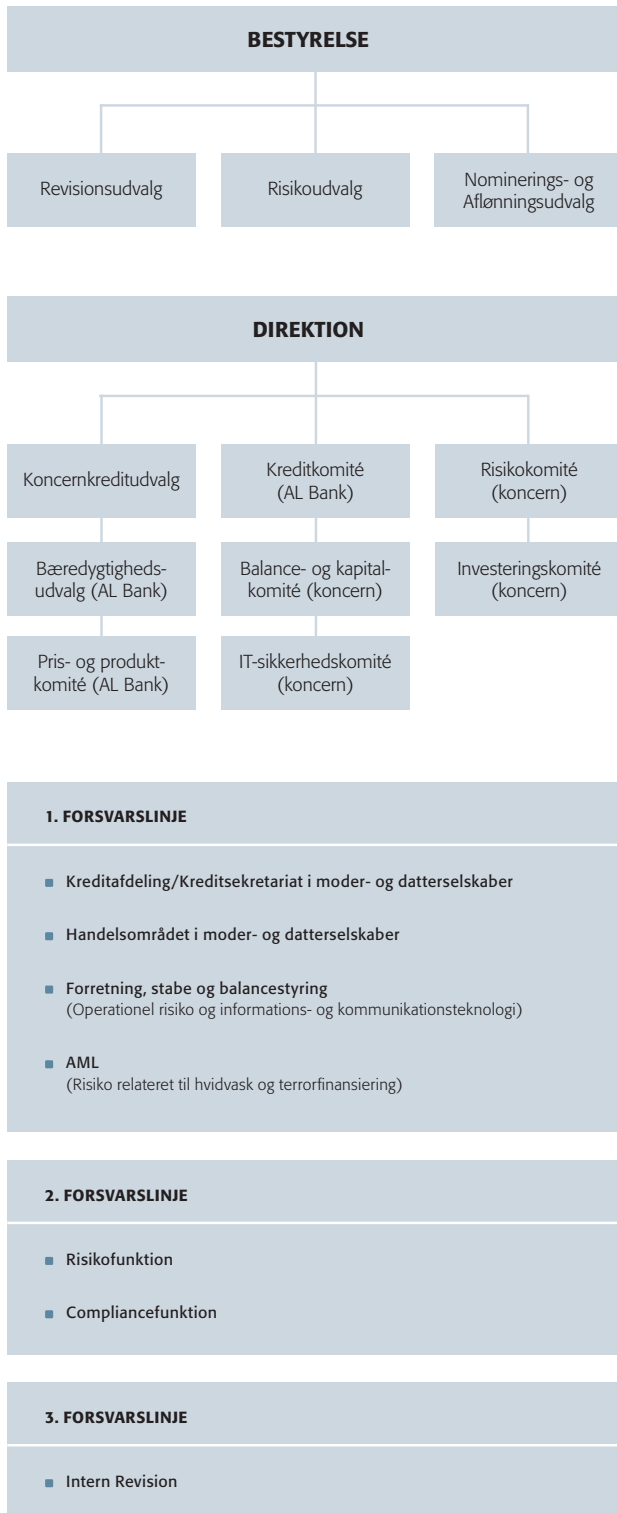
Den strategiske ambition med koncernens risikostyring er, at koncernen skal forblive en stærk finansiel koncern for ejere, kunder og samfundet. Der lægges i den forbindelse vægt på, at koncernen er bevidst om og har styr på de risici, som koncernen er eksponeret overfor, som følge af den vedtagne forretningsmodel. Følgende risici anses som de væsentligste:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operationel risiko, herunder IT-sikkerhed og hvidvaskrisiko

Oplysningerne i koncernrisikoreporten vedrørende risikostyring vedrører koncernen. Der er ikke forskelle i konsolideringsgrundlaget til regnskabsmæssige formål og konsolidering i henhold til CRR-forordningen.

Governance-strukturen er illustreret i figuren nedenfor og uddybes i det følgende.

Figur 1
Organisationsdiagram for styring af risici

Den overordnede struktur for risikostyring i koncernen tager sit udgangspunkt i følgende:

- Forretningsmodellen for koncernen inkluderer Vestjysk Bank, som drives som et selvstændigt børsnoteret pengeinstitut med egen forretningsmodel og bestyrelse inden for de rammer, som koncernens bestyrelse udstikker.
- Bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank har fastlagt en risikostrategi for koncernen, som fastsætter de overordnede rammer for styring af risici. I risikostrategien sætter bestyrelsen rammerne for koncernens kapitalforbrug og delegerer kapital til Arbejdernes Landsbank, Vestjysk Bank og AL Finans.
- Bestyrelsens koncernpolitikker fastsætter risikoappetiten på alle væsentlige områder og delegerer appetitten til de enkelte selskaber i koncernen.
- Bestyrelsen har nedsat et Risikoudvalg, der vurderer, om de interne kontrol-, risiko- og sikkerhedssystemer i koncernen fungerer effektivt.
- Direktionen har etableret et koncernkreditudvalg, der forbehandler væsentlige enkeltsager fra Vestjysk Bank og sager der ligger uden for Vestjysk Banks forretningsmodel, da disse skal bevilges af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank.
- Direktionen har nedsat en risikokomité, der behandler både finansielle og ikke-finansielle risici, der kan påvirke koncernen. Herudover har direktionen nedsat en række komitéer, udvalg og koordineringsgrupper, herunder en lovgruppe, der har til formål at sikre god governance for den operationelle styring af koncernens forretningsaktiviteter.

Organisering af risikostyringen

Bestyrelsesudvalg

Bestyrelsen har det overordnede ansvar for afgrænsning og styring af koncernens risici, jf. figur 1. Det sker via fastlæggelse af forretningsmodel, strategi, risikoappetit, risikopolitikker og beredskabsplaner. Bestyrelsen følger på baggrund af rapportering løbende op på, at risikostyringen sker på betryggende vis, og at koncernen drives forsvarligt og i overensstemmelse med fastlagte retningslinjer og politikker.

Under bestyrelsen er etableret tre udvalg, som skal styrke bestyrelsens arbejde med governance og risikostyring: Nominerings- og Aflønningsudvalget, Revisionsudvalget og Risikoudvalget.

Nominerings- og Aflønningsudvalget har til opgave at fastlægge og overvåge aflønningspolitikken, udpege væsentlige risikotagere og vurdere bestyrelsens sammensætning og kompetencer.

Revisionsudvalgets væsentligste opgave er at overvåge og kontrollere regnskabs- og revisionsmæssige forhold. Udvalget skal bl.a. underrette bestyrelsen om resultatet af den lovpligtige revision. Endvidere overvåger Revisionsudvalget, om bankens interne kontrolsystem, Intern Revision og risikostyringssystemer fungerer effektivt i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Risikoudvalget har til opgave at behandle risikorelaterede forhold. Udvalget skal gennemgå og vurdere tilstrækkeligheden og effektiviteten af bankens politikker, instrukser og systemer til risikostyring og rådgive bestyrelsen om koncernens nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi.

Direktionsudvalg og -komitéer

Bestyrelsen i hver af koncernens virksomheder har udpeget en direktion, der har ansvaret for den daglige ledelse, herunder at virksomhederne drives i overensstemmelse med bestyrelsernes vedtagne strategi, politikker mv. Det er direktionsernes ansvar at sikre, at organisering, processer, systemer og kompetencer understøtter en forsvarlig risikostyring i koncernens virksomheder.

Direktionen i Arbejdernes Landsbank har nedsat en række komitéer og udvalg med fokus på risikostyring i koncernen og banken:

For at sikre en effektiv risikostyring på tværs af koncernen har direktionen nedsat en **Risikokomité**. Risikokomitéen følger op på risikoappetitten, drøfter det samlede risikobillede for finansielle og ikke-finansielle risici, følger op på

koncernens risikoreporteringer og drøfter risikopolitikker forud for behandling i bestyrelsens Risikoudvalg. Risikokomitéen ledes af den ordførende direktør i Arbejdernes Landsbank og består herudover af den øvrige direktion. Den koncernrisikoansvarlige, vicekoncernrisikoansvarlige og koncerncomplianceansvarlige deltager som observatører.

Som følge af erhvervelsen af aktiemajoriteten i Vestjysk Bank er der blevet etableret et **koncernkreditvalg**. Udvalgets formål er at forbehandle væsentlige enkelt-sager fra Vestjysk Bank og sager, der ligger uden for Vestjysk Banks forretningsmodel, da disse skal bevilges af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank. Desuden skal udvalget sikre, at bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank modtager tilstrækkelig rapportering om kreditrisici i Vestjysk Bank. Ordførende direktør i Arbejdernes Landsbank er formand for udvalget. Den koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

Arbejdernes Landsbank har desuden en **Kreditkomité**. Kreditkomitéen har til formål at bevilge eksponeringer af en vis størrelse, godkende nedskrivningsniveau, godkende kreditstyringsværktøjer og behandle andre kreditrelaterede emner i Arbejdernes Landsbank. Kreditkomitéen behandler også sager fra AL Finans, mens Vestjysk Bank har egen kreditkomité. Komitéen ledes af bankens ordførende direktør og består herudover af bankdirektør for forretningen, bankdirektør CFO, bankdirektør for forretningsudvikling, HR og IT og kredit- og vicekreditdirektøren. Den koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

Balance- og Kapitalkomitéen skal sikre en effektiv kapitalstyring på tværs af koncernen. Komitéen ledes af bankdirektør CFO i Arbejdernes Landsbank og består herudover af Arbejdernes Landsbanks viceordførere direktør, chef for balance- og kapitalstyring, og kreditdirektør samt bankdirektør og økonomidirektør fra Vestjysk Bank. Den koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

IT-sikkerhedskomiteen er ansvarlig for tværgående koordinering og samarbejde vedr. IT-sikkerhed i koncernen. Komiteen skal sikre et risikobaseret IT-sikkerhedsniveau, der opfylder forretningens krav, og at samarbejdsprocesser for håndtering af IT-sikkerhedsprojekter, -opgaver og -hændelser er definerede og fungerer effektivt på tværs af interessenter i organisationen. Komitéen består af bankdirektør i Arbejdernes Landsbank med ansvar for forretningsudvikling, IT og HR, bankens IT-chef, den IT-sikkerhedsansvarlige, IT-sikkerheds- og beredskabschef i 1. forsvarslinje, teknik- og driftschef og bankens forretningsudviklingsdirektør. Vice koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

Investeringskomitéen ledes af viceordførende direktør i Arbejdernes Landsbank og består derudover af bankdirektør CFO, chef for kapital- og balancestyling og senior treasury manager i banken samt bankdirektør fra Vestjysk Bank. Komitéen følger op på bankens investeringer inden for og uden for handelsbeholdningen og afstemmer den fremadrettede taktiske positionering. Den koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

Pris- og Produktkomitéen godkender nye produkter og serviceydelser inden for eget mandat i Arbejdernes Landsbank og nedlukning af eksisterende produkter. Komitéen ledes af bankdirektør CFO i Arbejdernes Landsbank og består derudover af bankens bankdirektør for forretningen, bankdirektør for forretningsudvikling, IT og HR, kreditdirektøren og AL-Markets stedfortræder. Den vice koncernrisikoansvarlige og koncerncomplianceansvarlige deltager som observatører.

Bæredygtighedsudvalget har det ledelsesmæssige ansvar for udmøntningen af politikken om samfundsansvar og bæredygtighed og har til formål at sikre, at bæredygtighedsstrategien implementeres på tværs af forretningsområder og enheder. Bæredygtighedsudvalget ledes af ordførende direktør i Arbejdernes Landsbank og består herudover af den øvrige direktion, direktør for branding & kommunikation og projektchef for bæredygtighed. Den koncernrisikoansvarlige deltager som observatør.

1. forsvarslinje

Ansvar for den daglige risikostyring i 1. forsvarslinje af kreditrisikoen i bankens filialer, erhvervscentre og i bankens dattervirksomheder varetages af kreditafdelingerne i henholdsvis Arbejdernes Landsbank, Vestjysk Bank og AL Finans. Kreditafdelingerne sikrer, at både kreditstrategien og kreditpolitikkerne efterleves. Derudover har de kontakt med filialerne og yder kreditrådgivning i relation til behandling af enkeltsager samt foretager kontrol og overvågning.

Ansvar for den daglige risikostyring i 1. forsvarslinje af bankens markedsrisiko varetages af handelsområderne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank. Bankernes respektive Treasury-funktioner har ansvaret for bankernes egenbeholdninger. Enhederne har ansvaret for, at gældende politikker og instrukser overholdes.

Ansvar for den daglige risikostyring af Arbejdernes Landbanks likviditetsrisiko varetages af AL-Markets og bankens CFO-område. Den kortsigtede daglige likviditetsstyring varetages af bankens handelsområde, mens det styringsmæssige ansvar er forankret i bankens Treasury-afdeling under CFO-området.

Håndtering af den operationelle risiko i 1. forsvarslinje er forankret i de enkelte forretningsenheder med henblik på at sikre effektiv håndtering af begivenheder, der har givet – eller potentielt kan give – operationelle tab. Arbejdernes Landsbank har systemer til at opsamle risikobegivenheder af operationel karakter. Udover rapportering til ledelsesformål anvendes systemerne også til at forbedre procedurer og beredskabsplaner. Vestjysk Bank overvåger og rapporterer om operationelle hændelser til egen direktion og bestyrelse og til den koncernrisikoansvarlige.

Der er etableret en IT-sikkerhedsenhed i 1. forsvarslinje med ansvar for at lave beredskabsplaner og sikre en tryk IT-risikostyring og et tilstrækkeligt IT-sikkerhedsniveau. IT-sikkerhedsenheden er en koncernfunktion.

Opgaven med at sikre, at Arbejdernes Landsbank ikke udnyttes til hvidvask eller terrorfinansiering, er forankret i AML-afdelingen, der også har koncernansvaret for området. Hver dattervirksomheds hvidvaskansvarlige er ansvarlig for at sikre overholdelse af hvidvasklovens regler i dattervirksomheden. De hvidvaskansvarlige i koncernens dattervirksomheder har en dobbelt rapporteringspligt, idet de både rapporterer til ledelsen i dattervirksomheden og til den koncernhvidvaskansvarlige om forhold, der har betydning for koncernens overholdelse af hvidvaskloven og koncernpolitikker m.v.

Bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank har vedtaget en produktpolitik og en governancestruktur, som sikrer, at aktiviteter på nye områder og overvejelse om nye produkter og tjenesteydelser behandles i bankens Pris- og Produktkomité inden evt. indstilling til bestyrelsen. Vestjysk Bank har tilsvarende en proces for aktiviteter på nye områder og skal herudover have godkendelse fra bestyrelsen i koncernen, hvis man ønsker at foretage ændringer i Vestjysk Banks forretningsmodel.

Der er fokus på at opretholde tidssvarende IT-systemer for at kunne understøtte risikostyringen på væsentlige forretningsområder og kvantificere størrelsen af de risici, som koncernen til enhver tid er eksponeret overfor.

2. forsvarslinje

Arbejdernes Landsbank har en risikofunktion under ledelse af den koncernrisikoansvarlige. Risikofunktionen overvåger styringen af risici på tværs af koncernen og sikrer, at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt i moderselskabet og dets dattervirksomheder. Den koncernrisikoansvarlige rapporterer til bestyrelsen og direktionen i Arbejdernes Landsbank om koncernens risici. Af rapporteringen fremgår den koncernrisikoansvarliges vurderinger og udvalgte anbefalinger. Risikofunktionen rådgiver

bestyrelsen og direktionen i forhold til risikospørgsmål. Vestjysk Bank har en selvstændig risikofunktion, der rapporterer til Vestjysk Banks direktion og bestyrelse. Den risikoansvarlige i Vestjysk Bank koordinerer sin overvågning med den koncernrisikoansvarlige og rapporterer til koncernens risikofunktion. Overvågning af IT-sikkerhed i koncernen hører også under risikofunktionen og varetages af den IT-sikkerhedsansvarlige. Den koncernrisikoansvarlige refererer til den ordførende direktør i Arbejdernes Landsbank og rapporterer uafhængigt til bestyrelsen.

Koncernen har en compliancefunktion under ledelse af den koncerncomplianceansvarlige. Compliancefunktionen varetager uafhængig rapportering til direktion og bestyrelse. Compliancefunktionen er ansvarlig for at vurdere og kontrollere overholdelse af gældende lovgivning, branchestandarder og interne regelsæt. Derudover rådgiver den om, hvordan compliancerisici kan reduceres. Vestjysk Bank har en selvstændig compliancefunktion, der rapporterer til Vestjysk Banks direktion og bestyrelse. Den complianceansvarlige i Vestjysk Bank koordinerer sin overvågning med den koncerncomplianceansvarlige og rapporterer til koncernens compliancefunktion.

3. forsvarslinje

Intern Revision udgør 3. forsvarslinje og har ansvaret for at udføre uafhængig revision af koncernens håndtering af risici, herunder de interne kontroller og overvågningen af risikoområdet. Den interne revisionschef i Arbejdernes Landsbank har koncernansvar. Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank har hver sin interne revision ultimo 2021.

Ledelseserklæring

I henhold til CRR-forordningens artikel 435, stk. 1, har Arbejdernes Landsbanks bestyrelse og direktion den 17. februar 2022 godkendt Arbejdernes Landsbanks Koncernrisikoreport for 2021. Arbejdernes Landsbanks dattervirksomhed Vestjysk Bank udarbejder særskilt risikoreport, som kan findes på Vestjysk Banks hjemmeside.

Det er bestyrelsens vurdering, at Arbejdernes Landsbanks risikostyring overholder gældende regler og standarder samt giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til Arbejdernes Landsbanks profil og strategi.

Det er bestyrelsens vurdering, at beskrivelsen af Arbejdernes Landsbanks overordnede risikoprofil i tilknytning til forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal giver et dækkende billede af risikoforvaltningen, herunder hvordan risikoprofil og den risikoappetit, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den vedtagne forretningsmodel, strategi og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af direktionen, intern og ekstern revision, den risikoansvarlige og den compliance-ansvarlige samt på grundlag af de supplerende oplysninger eller redegørelser, bestyrelsen har indhentet.

De overordnede krav til de enkelte risikoområder relateret til Arbejdernes Landsbanks forretningsmodel udmøntes i de enkelte risikopolitikker.

En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer og videregivne beføjelser til direktionen viser, at de reelle risici ligger inden for de fastsatte grænser i de enkelte politikker. De underliggende retningslinjer og videregivne beføjelser fra direktionen overholder rammerne for denne bemyndigelse.

Det er således bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte aktivitetsområder.

Forretningsmodellen beskriver, hvem Arbejdernes Landsbanks kunder er, hvad Arbejdernes Landsbank ønsker at tilbyde dem, samt hvordan Arbejdernes Landsbank forretningsmæssigt og organisatorisk ønsker at realisere langsigtede strategiske mål og derigennem skabe værdi for kunder, medarbejdere og ejerkreds.

Arbejdernes Landsbank ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af udbudte produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som Arbejdernes Landsbank påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Arbejdernes Landsbank ønsker at opretholde en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Koncernen har fastlagt et kapitalmål, som dækker solvensbehovet tillagt kapitalbevaringsbuffer på 2,5 pct. og SIFI-kapitalbuffer på 1,0 pct. samt en yderligere overdækning på 5,0 pct, der dækker et hårdt stressscenarie. Koncernens kapitalprocent ultimo 2021 er på 18,2 pct. – svarende til en overdækning på 0,8 pct. point i forhold til kapitalmålet.

Bestyrelsens risikoappetit styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker og i bestyrelsens instruks til direktionen.

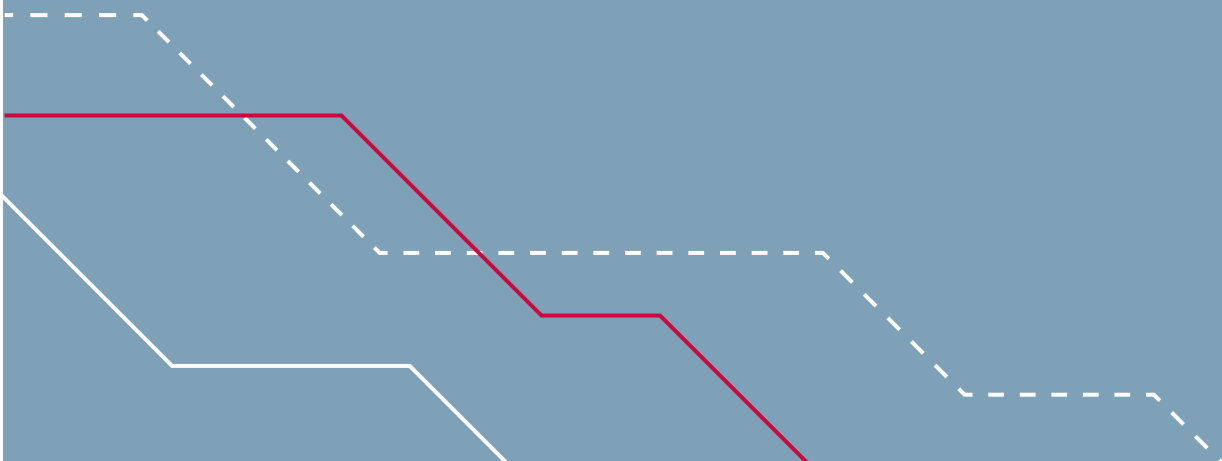
Oplysninger vedr. ledelsessystemer, jf. CRR-forordningens artikel 435, stk. 2, pkt. a-d, fremgår af i årsrapport 2021, side 21-28, og på Arbejdernes Landsbanks hjemmeside: <https://www.al-bank.dk/om-banken/fakta-og-historik/corporate-governance/>.

Rapporteringsoversigt

Årlig frekvent rapportering/godkendelse	Kvartalsvis frekvent rapportering/godkendelse
<p>Individuelt solvensbehov, ICAAP Vurdering og godkendelse af model for beregning af solvensbehov.</p> <p>Risikopolitikker Gennemgang af risikopolitikker på de enkelte risikoområder og vurdering af behovet for tilpasninger. Opfølgning på efterlevelsen af risikopolitikken.</p> <p>Beredskabsplaner Gennemgang af beredskabsplaner (kapitalbevaringsplaner, kapitalprocent-forbedringsplaner, IT-beredskab og genopretningsplan).</p> <p>Fremskrivninger Fremskrivning af bankens kapital, solvens, indtjening under forskellige makroøkonomiske scenarier (halvårlig).</p> <p>Benchmark-analyse Benchmark mod sammenlignelige institutter på udvalgte områder/nøgletal.</p> <p>Opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici, ILAAP Samlet opgørelse og vurdering af likviditetsposition og likviditetsrisici.</p> <p>Den risikoansvarliges risikoredegørelse Redegørelse om risikofunktionens arbejde (3 gange årligt) og samlet vurdering af koncernens risiko og styring heraf. Opfølgning på årets risikohandlingsplan samt gennemgang af næste års handlingsplan.</p> <p>Genopretningsplan Sikring af, at koncernen selv kan igangsætte kompenserende foranstaltninger, dersom udvalgte risikoindikatorer overskrider fastsatte grænseværdier.</p> <p>CSR-rapport Corporate Social Responsibility (CSR) redegør for koncernens samfundsansvar.</p> <p>Compliance Redegørelse om compliancefunktionens arbejde og koncernens generelle compliance (halvårlig).</p> <p>Budget og fremskrivninger Gennem udarbejdelse af koncernens budget og fremskrivninger afdækkes de forretningsmæssige og strategiske risici.</p> <p>Års- og halvårsrapporter samt kvartalsmeddelelser Udvikling i indtjening, forretningsomfang mv.</p>	<p>Kvartalsrapportering på koncernrisikostategien, herunder koncernkreditstrategi</p> <p>Individuelt solvensbehov Vurdering af risikoprofil og opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.</p> <p>Solvens og kapital Solvens- og kapitalopgørelse (månedsvi).</p> <p>Kreditrisici Udvikling i udlån og garantier fordelt på kundesegmenter, ratingkoder, overtræk mv. samt (halvårlig) kontrol af efterlevelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.</p> <p>Markedsrisici Udvikling i rente-, kreditspænd-, aktie- og valutakursrisici set i forhold til rammer og investeringsstrategi (månedsvi).</p> <p>Likviditetsrisici Udvikling i overdækningen i forhold til LCR-kravet (månedsvi). Analyse af likviditeten på kort og lang sigt, herunder likviditetsstresstest (månedsvi).</p> <p>Operationel risiko Gennemgang og vurdering af enkeltstående hændelser med værdimæssig betydning. Rapportering om IT-sikkerhed indgår i rapporteringen.</p> <p>Tilsynsdiamanten Udvikling i bankens nøgletal i forhold til grænserne i tilsynsdiamanten (månedsvi).</p> <p>Opfølgning på risikoindikatorer Opfølgning på genopretningsplanens indikatorer for gult og rødt lys. Indikatorer vedrørende kapital og likviditet (månedsvi).</p>

Kapital og solvensbehov

Ny koncernstruktur i 2021

Arbejdernes Landsbanks opkøb af Vestjysk Bank har i høj grad præget udviklingen i koncernens kapitalssituation i 2021. Arbejdernes Landsbank blev den 31. maj 2021 majoritetsejer af Vestjysk Bank og opnåede en ejerandel på 72,7 pct. af aktiekapitalen og stemmerettighederne i Vestjysk Bank. For at rejse kapital til købet af Vestjysk Bank igangsatte Arbejdernes Landsbank den 14. april 2021 en udvidelse af aktiekapitalen med et udbud af 1,8 mia. nye aktier a nom. 1 kr., hvorfor Arbejdernes Landsbanks samlede aktiekapital nu udgør 2,1 mia. kr.

Koncernen blev i samme ombæring helt som forventet udpeget til SIFI-institut (systemisk vigtigt finansielt institut) af Finanstilsynet i juni 2021. Udpegningen til SIFI-koncern medfører, at koncernen bliver pålagt en SIFI-kapitalbuffer på 1,0 procentpoint fra ultimo 2022. Koncernen skal opfylde SIFI-buffere med egentlig kernekapital.

Kapitalstyring

Styring af kapitalen er baseret på EU's forordning om kapitaldækning, som trådte i kraft 1. januar 2014 og har direkte retsvirkning i Danmark. Koncernen har som led i kapitalstyringen udarbejdet en kapitalplan, der skal sikre, at koncernen til enhver tid har tilstrækkelig kapital til at overholde gældende lovgivning og opfylde egne solvensmål. Lovgivningen omhandler:

- Opgørelse af kapital, risikoeksponeringer og kapitalkrav
- Fastlæggelse af individuelt solvensbehov
- Oplysningsforpligtelser

Koncernens kapitalplan er suppleret med en genopretningsplan, der indeholder en række relevante risiko- og kapitalindikatorer for koncernen med tilhørende grænseværdier, stresstestscenarier og genopretningstiltag, der skal sikre, at koncernen i tide er i stand til at identificere problemer og iværksætte tiltag, som kan sikre koncernens levedygtighed. Koncernen overvåger løbende udviklingen i risikoindikatorerne.

Med baggrund i lovkrav og de fastsatte grænseværdier for kapitalindikatorer i genopretningsplanen har koncernen fastsat en kapitalmålsætning, der dækker solvensbehovet tillagt kapitalbevaringsbuffer og SIFI-buffer samt en yderligere overdækning på 5,0 procentpoint. Målsætningen svarer til gult lys-indikatoren i genopretningsplanen og sikrer, at koncernen kan absorbere fremtidige kapitalkrav i form af en fuldt indfaset kontracyklisk kapitalbuffer.

Arbejdernes Landsbanks har opnået en ejerandel af Vestjysk Bank på 72,7 pct., og der er således 27,3 pct. ejerskab i Vestjysk Bank, som tilhører minoritetsaktionærer. Herudover er der minoritetsinteresser i Vestjysk Bank i form af ejere af hybride kernekapitalinstrumenter for 300,7 mio. kr. og supplerende kapitalinstrumenter for 597,7 mio. kr. Minoritetsaktionærers og andre minoritetsinteressers andel af kapitalen i Vestjysk Bank kan kun indregnes i det konsoliderede kapitalgrundlag med et beløb svarende til minoritetsinteressernes andel af det samlede kapitalkrav i Vestjysk Bank. I fastsættelse af koncernens kapitalmål indregner koncernen kapital fra minoritetsinteresserne svarende til minoritetsinteressernes andel af de fastlagte kapitalmål i Vestjysk Bank. Som følge af de begrænsede muligheder for indregning af minoritetsinteressernes kapital i det konsoliderede kapitalgrundlag forventer Arbejdernes Landsbank at blive udsteder af al hybrid kernekapital og supplerende kapital i koncernen, og løbende funde Vestjysk Bank i forhold til deres kapitalbehov.

Senior Non-Preferred (SNP) instrumenter udstedt i Vestjysk Bank kan ikke indregnes i det konsoliderede NEP-grundlag, og Arbejdernes Landsbank forventer derfor på tilsvarende vis, at blive udsteder af SNP-instrumenter i koncernen og løbende funde Vestjysk Bank ud fra deres behov for NEP-kapital.

Koncernens mål for kapitalprocenten er opgjort til 17,4 pct., efter fradrag for minoritetsinteressernes andel i Vestjysk Bank. Med en kapitalprocent på 18,2 pr. 31.12.2021 har koncernen således en overdækning på 0,8 procentpoint. I forhold til lovkravet på 12,5 pct. er overdækningen på 5,7 procentpoint.

Koncernens kapitalkrav består af et solvensbehov på 10,0 pct., og det kombinerede kapitalbufferkrav på 2,5 pct., som aktuelt alene udgøres af kapitalbevaringsbufferen på 2,5 pct., da den kontracykliske kapitalbuffer først bliver genaktiveret med effekt fra den 30. september 2022.

Koncernens langsigtede kapitalplanlægning baseres på økonomiske fremskrivninger med udgangspunkt i koncernens vision, men under forskellige makroøkonomiske og idiosynkratiske stressscenarier og med indregning af forventede effekter af kommende lovgivning.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag består overordnet af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital (tier-2). Kapitalgrundlaget bliver opgjort med henblik på opgørelse af kapitalprocenterne, der er med til at udtrykke koncernens kapitalmæssige overdækning i forhold til koncernens målsætninger og regulatoriske kapitalkrav.

Tabel 1

Opgørelse af koncernens kapitalgrundlag

	2021	2020
	Mio. kr.	Mio. kr.
Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag		
Egenkapital	11.852,9	7.125,2
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	-649,8	0,0
Hybrid kernekapital inkl. skyldige renter	-754,5	-446,1
Foreslået udbytte	-525,0	0,0
Immaterielle aktiver	-249,9	-15,5
Udskudte skatteaktiver	-289,6	0,0
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-31,2	-23,6
Fradrag for nødlidende eksponeringer	-87,8	0,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-18,9	-522,2
Egentlig kernekapital	9.246,1	6.117,8
Hybrid kernekapital	729,7	429,0
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	-50,3	0,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	0,0	-25,4
Kernekapital	9.925,5	6.521,4
Supplerende kapital	1.497,7	900,0
Ikke-medregnede minoritetsinteresser	-153,1	0,0
Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	0,0	-8,3
Kapitalgrundlag	11.270,2	7.413,1

Koncernens kapitalgrundlag er forøget med 3,9 mia. kr. det seneste år. Det kan i stort omfang forklares ved stigningen i aktionærernes andel af egenkapitalen, hvoraf 1,8 mia. kr. kan henføres til aktieudvidelsen i Arbejdernes Landsbank, 1,4 mia. kr. til indregning af minoritetsaktionærer i Vestjysk Bank og 1,2 mia. kr. til henlæggelse fra årets resultat.

Opkøb af aktier i Vestjysk Bank har medført, at kapitalandele i Vestjysk Bank ikke længere skal fratregges i kapitalgrundlaget, da selskabet nu klassificeres som en dattervirksomhed, og indgår i den konsoliderede kapitalopgørelse, hvorfor koncernens kapitalfradrag for kapitalinstrumenter i finansielle enheder er reduceret med 0,5 mia. kr. siden sidste år.

Fradraget for immaterielle aktiver er steget fra 15,5 mio. kr. i 2020 til 249,9 mio. kr. ultimo 2021. Stigningen kan henføres til den aktiverede værdi af kundelister i forbindelse med købet af Vestjysk Bank samt Vestjysk Banks fusion med Den Jyske Sparekasse.

Der er indarbejdet et fradrag for udskudte skatteaktiver, som kan henføres til et indregnet fremførbart skattemæssigt underskud i Vestjysk Bank.

Kapitalgrundlaget er i 2021 justeret med et fradrag for nødlidende eksponeringer. Fradraget er et nyt krav til pengeinstitutternes minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer. Hvis minimumsdækningen af tab for en misligholdt eksponering er større end nedskrivninger og øvrige reduktioner i kapitalgrundlaget for denne eksponering, skal koncernen fradrage forskellen i den egentlige kernekapital. Koncernen har ultimo 2021 taget et fradrag på 87 mio. kr.

Stigningen i hybrid kernekapital på 300,7 mio. kr. i forhold til 2020 kan henføres til indregning af udstedt hybrid kernekapital i Vestjysk Bank. Stigningen i supplerende kapital på 597,7 mio. kr. kan føres til indregning af udstedt Tier 2 kapital i Vestjysk Bank.

Der er foretaget et samlet fradrag på 853 mio. kr. for ikke indregnede minoritetsinteresser. Fradraget vedrører den del af minoritetsinteressernes kapital, som ikke anvendes til at dække kapitalkravet i Vestjysk Bank.

Koncernen har i kapitalgrundlaget for ultimo 2021 tilbageholdt 525 mio. kr. til forventet udlodning. Den samlede udlodning inklusive renter på udstedt hybrid kernekapital er opgjort til 43,4 pct. af årets resultat efter skat. Den forventede udlodning ligger inden for rammerne af koncernens udbyttepolitik.

Udstedte kapitalinstrumenter

Koncernen har aktuelt udstedt hybrid kernekapital for 729,9 mio. kr. fordelt på 5 udstedelser på henholdsvis 429 mio. kr., 155 mio. kr., 45,7 mio. kr., samt to udstedelser på hver 50 mio. kr. Arbejdernes Landsbank har udstedt hybrid kernekapital på nom. 429 mio. kr., der blev indfriet den 24. januar 2022 og erstattet med ny kapital med samme kvalitet og i samme omfang.

Koncernen har udstedt supplerende kapital for 1.500 mio. kr. fordelt på 4 udstedelser på henholdsvis 900 mio. kr., 250 mio. kr., 225 mio. kr. og 125 mio. kr.

Den hybride kernekapital og supplerende kapital er udstedt med vilkår, der lever op til kravene i CRR-forordningen for indregning i kapitalgrundlaget, og koncernen indregner derfor kapitaludstedelserne i kapitalgrundlaget.

Tabel 2
Hybrid kernekapital

2021					
Type	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital	Hybrid kernekapital
Udsteder	Arbejdernes Landsbank	Vestjysk Bank A/S	Vestjysk Bank A/S	Vestjysk Bank A/S	Vestjysk Bank A/S
ISIN			DK0030484118	DK0030421466	DK0030401195
Hovedstol (Mio. kr.)	429 ,0	45,7	50 ,0	50 ,0	155,0
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK	DKK
Rentesats	CIBOR 6m + 7,25 pct.	5,25 pct.	4,75 pct.	7,50 pct.	8,50 pct.
Modtaget	22. januar 2014	25. januar 2021	12. marts 2021	26. juni 2018	16. august 2017
Forfald	Ingen forfaldsdato	Ingen forfaldsdato	Ingen forfaldsdato	Ingen forfaldsdato	Ingen forfaldsdato
Mulighed for førtidsindfrielse	22. januar 2021	25. januar 2026	12. marts 2026	26. juni 2023	16. august 2022
Rentesats herefter	CIBOR 6m + 7,25 pct.	5,25 pct.	CIBOR 6m + 4, pct.	CIBOR 6m + 7, pct.	CIBOR 6m + 8, pct.
Dato for efterfølgende førtidsindfrielse	22. januar og 22. juli i efterfølgende år	Til enhver tid med 15 dages varsel efter 25. januar 2026	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 12. marts 2026	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 26. juni 2023	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 16. august 2022
Konvertibilitet	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel
Hybrid kernekapital som medregnes ved opgørelse af kernekapitalen/Kapitalgrundlaget (Mio. kr.)	429 ,0	45,7	50 ,0	50 ,0	155 ,0
Link til vilkår og betingelser for hybrid kernekapital	https://www.al-bank.dk/media/133547/vilkaar-for-kapitalbeviser-supplerende-kapital.pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikoreporter%2f2022%2fL%3%a5neaftale+Hybrid+Kernekapital+p%3%a5+45_7+mio.(16271024.1).pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikoreporter%2f2022%2f50+mio.+Nykredit+Kapitalbeviser+hybrid+kernekapital+(AT1)-+Vestjysk+Bank.pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikoreporter%2f2022%2f018+06+Hybrid+kernekapital+50+mio..pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikoreporter%2f2022%2f155+mio.+Nykredit+Hybrid+16.8.2017.pdf

Tabel 2
Udstedt Supplerende kapital (fortsat)

2021				
Type	Supplerende kapital	Supplerende kapital	Supplerende kapital	Supplerende kapital
Udsteder	Arbejdernes Landsbank	Vestjysk Bank A/S	Vestjysk Bank A/S	Vestjysk Bank A/S
ISIN	DK0030442892	DK0030448311	DK0030401005	DK0030421540
Hovedstol (Mio. kr.)	900,0	125,0	225,0	250,0
Valuta	DKK	DKK	DKK	DKK
Rentesats	CIBOR-6M + 3,5 pct.	3,75 pct.	6,50 pct.	CIBOR 6m + 5, pct.
Modtaget	21. maj 2019	28. august 2019	16. august 2017	26. juni 2018
Forfald	21. maj 2031	28. august 2029	16. august 2027	26. juni 2028
Mulighed for førtidsindfrielse	21. maj 2026	28. august 2024	16. august 2022	26. juni 2023
Rentesats herefter	CIBOR-6M + 3,5 pct.	CIBOR 6m + 4, pct	CIBOR 6m + 6, pct	CIBOR 6m + 5, pct.
Dato for efterfølgende førtidsindfrielse	Til enhver tid med mellem 15 og 60 dages varsel efter 21. maj 2026	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 28. august 2024	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 16. august 2022	Til enhver tid med 30 dages varsel efter 26. juni 2023
Konvertibilitet	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel	Ikke konvertibel
Supplerende kapitalindskud som medregnes ved opgørelse af Kapitalgrundlaget (Mio. kr.)	900,0	124,3	224,6	248,8
Link til vilkår og betingelser for supplerende kapital	https://www.al-bank.dk/media/133547/vilkaar-for-kapitalbeviser-supplerende-kapital.pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikorapporter%2f2022%2f125+mio.+Nykredit+supplerende+kapital+28.08.2019.pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikorapporter%2f2022%2f225+mio.+Nykredit+supplerende+kapital+16.8.2017.pdf	https://www.vestjysk-bank.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiles%2fInvestor-relations%2fRegnskaber%2fRisikorapporter%2f2022%2f2018+06+Supplerende+kapital+250+mio..pdf

Kapitalkrav (8 pct.)

Den samlede risikoeksponering (REA) bliver anvendt i fastsættelsen af minimumskapitalkravet og i opgørelsen af koncernens kapitalprocenter, kapitalbuffere og individuelle solvensbehov.

Koncernens samlede risikoeksponering er i løbet af 2021 vokset med 26 mia. kr. og udgør ultimo året 62,1 mia. kr. Den markante stigning sker efter opkøbet af aktier i Vestjysk Bank, hvorefter Vestjysk Bank indgår i den konsoliderede opgørelse af den samlede risikoeksponering. Specielt koncernens kreditrisiko vokser efter indregning af kreditrisikoeksponeringen fra Vestjysk Bank. Kreditrisikoeksponeringen er således vokset til 48 mia. kr., hvilket er en vækst på 77 pct. Den operationelle risiko stiger med 2,8 mia. kr. og skyldes, at koncernen har foretaget en fuld indregning af Vestjysk Bank i opgørelsen af den operationelle risiko.

Koncernens kapitalprocent er ultimo 2021 på 18,2 pct. mod 20,6 pct. ultimo 2020. Faldet på 2,4 procentpoint kan primært henføres til opkøbet af Vestjysk Bank, hvor koncernens samlede risikoeksponering er steget forholdsvist mere end koncernens kapitalgrundlag. Koncernen benytter følgende metoder ved opgørelse af kapitalprocenten:

- Standardmetoden for opgørelse af kreditrisiko
- Standardmetoden for opgørelse af markedsrisiko
- Markedsværdimetoden for opgørelse af modpartsrisiko
- Basisindikatormetoden for opgørelse af operationel risiko
- Sikkerheder i form af værdipapirer efter den udbyggede metode
- Sikkerheder i form af pant i fast ejendom og kontant indlån i banken

Tabel 3
Kapitalkrav (8 pct.) og risikoeksponering

	Kapitalkrav (8 pct.)		Risikoeksponering	
	2021 Mio. kr.	2020 Mio. kr.	2021 Mio. kr.	2020 Mio. kr.
Eksponeringer med kreditrisiko mv.				
Eksponeringer mod centralbanker	0,1	0,0	1,4	0,0
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	0,0	0,0	0,0	0,0
Eksponeringer mod institutter	24,5	26,6	306,0	331,9
Eksponeringer mod selskaber	880,5	370,3	11.006,4	4.629,0
Detaileksponeringer	1.760,0	1.183,2	21.999,6	14.790,4
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	372,3	171,3	4.653,9	2.141,4
Eksponeringer ved misligholdelse	272,3	44,6	3.403,3	557,7
Eksponeringer med særlig høj risiko	51,1	25,0	638,7	312,0
Investeringsforeninger	5,1	0,4	63,5	4,9
Aktieeksponeringer	210,5	186,7	2.631,9	2.334,0
Andre eksponeringer	227,1	147,4	2.838,3	1.842,2
Modpartsrisiko	27,5	0,0	344,3	0,0
CVA-risiko	6,8	3,9	85,6	48,4
I alt eksponeringer med kreditrisiko mv.	3.837,8	2.159,4	47.973,0	26.992,0
Eksponeringer med markedsrisiko				
Gældsinstrumenter, specifik risiko	282,8	287,7	3.534,5	3.596,7
Gældsinstrumenter, renterisiko	227,7	119,0	2.845,9	1.486,9
Positionsrisiko for aktier	86,0	18,0	1.075,0	224,5
Valutakursrisiko	23,2	5,2	290,0	65,1
Øvrige risici	0,2	0,0	2,0	0,1
I alt eksponeringer med markedsrisiko	619,8	429,9	7.747,5	5.373,4
Operationel risiko	509,6	288,4	6.370,1	3.605,1
I alt kapitalkrav	4.967,2	2.877,6	62.090,6	35.970,5
Kapitalgrundlag til opfyldelse af kapitalkravet	11.270,2	7.413,1		

Kapitalkravet efter søjle 1 (8 pct. af risikoeksponeringerne) udgør 4.967,2 mio. kr. ultimo 2021. Kapitalkravet til markedsrisiko udgør 12,5 pct. af den samlede risikoeksponering, mens kreditrisiko udgør den største andel med 77,3 pct.

Solvensbehov

Model

Det individuelle solvensbehov er indeholdt i lov om finansiel virksomhed og dækker over et eventuelt yderligere kapitalkrav, der skal dække de risici, som ikke er tilstrækkeligt dækket af minimumskravet på 8 pct. i henhold til CRR-forordningen.

Koncernen anvender 8+-modellen, der tager udgangspunkt i et minimumskrav på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle 1-kravet). Normale risici antages at være dækket af 8 pct.-kravet. Derudover vurderer koncernen i hvilket omfang, der er behov for supplerende kapital til dækning af risikoområder, som ikke er omfattet af 8 pct.-kravet (søjle 2). Det samlede kapitalbehov fremkommer ved at addere kapitalbehovet efter søjle 1 og søjle 2.

Modellen tager udgangspunkt i Finanstilsynets „Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter“, der inden for en række risikoområder opstiller benchmark og beregningsmetoder til opgørelse af eventuelle tillæg til det individuelle solvensbehov (søjle 2-tillæg)

Bestyrelsen fastsætter det tilstrækkelige kapitalgrundlag og individuelle solvensbehov for koncernen. Det individuelle solvensbehov beregnes som det samlede kapitalbehov i procent af den samlede risikoeksponering opgjort efter bestemmelserne i CRR-forordningen. Koncernen vurderer, at opgørelsen af det samlede kapitalbehov er dækkende for de risici, som koncernen påtager sig.

Tilstrækkelig kapital og solvensbehov

Koncernens solvensbehov er opgjort til 10,0 pct. ultimo 2021 mod 10,3 pct. ultimo 2020, hvor faldet kan henføres til koncernens dækning af kreditspændrisiko og koncernens indtjeningsrisiko. Det tilstrækkelige kapitalgrundlag udgør 6.179,8 mio. kr. Stigningen i det tilstrækkelige kapitalgrundlag kan i væsentlighed henføres til opkøbet af Vestjysk Bank, og dermed et øget forretningsomfang. Opgørelsen af tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov kan specificeres på følgende kategorier:

Tabel 4
Solvensbehov

	2021	2021	2020	2020
	Mio. kr.	Pct.	Mio. kr.	Pct.
Kapital til dækning af kreditrisiko	4.353,5	7,0	2.465,6	6,9
Kapital til dækning af markedsrisiko	1.140,6	1,8	848,4	2,4
Kapital til dækning af operationel risiko	665,0	1,1	313,5	0,9
Kapital til dækning af øvrige risici	20,7	0,0	91,5	0,3
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag/solvensbehov	6.179,8	10,0	3.718,9	10,3

Kapital til dækning af kreditrisiko

Kapital til dækning af kreditrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til kreditrisiko plus supplerende kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Koncentrationsrisiko på store eksponeringer
- Store eksponeringer med finansielle problemer
- Koncentrationsrisiko på brancher
- Aktier mv. uden for handelsbeholdningen
- Øvrige kreditrisici

Kapital til dækning af markedsrisiko og likviditetsrisiko

Kapital til dækning af markedsrisiko opgøres som 8 pct. af de risikoeksponeringer, der relaterer sig til markedsrisiko plus supplerende kapital til dækning af følgende særlige risici:

- Kreditspændrisiko
- Renterisiko uden for handelsbeholdningen
- Øvrige markedsrisici
- Likviditetsrisiko

Kapital til dækning af operationel risiko

Kapital til dækning af operationel risiko svarer til solvenskravet efter Basisindikatormetoden i CRR-forordningen, artikel 315-316. Koncernen foretager egne beregninger af den operationelle risiko, blandt andet baseret på historiske tab, ligesom risici knyttet til informations- og kommunikationsteknologi, svagheder i det interne kontrolmiljø og outsourcing risiko vurderes. Beregningerne viser behovet for et tillæg udover kapitalkravet.

Kapital til øvrige risici

Kapital til dækning af øvrige risici dækker over vurderinger af kapitalkrav til indtjeningsniveau, vækst i udlån, gearing, risiko for prisfald på domicil- og investeringsejendomme samt øvrige forhold, herunder lovmæssige krav.

Proces

Vurdering af solvensbehovet er integreret i koncernens almindelige budgetproces, hvor bestyrelsen årligt godkender budgettet og solvensbehovet. Herudover foretages kvartalsvise justeringer og tilpasninger, der ligeledes forelægges til bestyrelsens godkendelse.

Risikofunktionen er ansvarlig for solvensbehovsopgørelsen, der foregår i en koordineret proces mellem alle relevante afdelinger. Risikoberegninger, vurderinger og dokumentation foretages i de enheder, der har ekspertisen inden for de enkelte risikoområder. De enkelte enheder har ansvar for at etablere kontroller til sikring af, at beregninger er korrekte og dokumenterede.

Det kombinerede kapitalbufferkrav

I kraft af implementering af kapitalkravsdirektivet, CRD IV, i lov om finansiel virksomhed er koncernen forpligtet til at overholde det kombinerede kapitalbufferkrav, der for koncernen for nuværende består af en kapitalbevaringsbuffer og den kontracykliske kapitalbuffer. Kapitalbufferkravet kan alene opfyldes af egentlig kernekapital. En manglende opfyldelse af kapitalbufferkravet vil medføre begrænsninger i koncernens muligheder for at foretage udbyttebetalinger og andre udlodninger.

Med udpegningen til SIFI-institut skal koncernen opfylde et SIFI-bufferkrav på 1,0 pct. af den samlede risikoeksponering ved udgangen af 2022. SIFI-buffere er fastsat ud for koncernens systemiske betydning og skal opfyldes med egentlig kernekapital.

Kapitalbevaringsbufferen har til formål at sikre en mere kapitalmæssig robust finansiel sektor og udgør et fast kapitalkrav på 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering.

Den kontracykliske kapitalbuffer bliver aktiveret af erhvervsministeren og kan udgøre mellem 0,0 og 2,5 pct. af den samlede risikoeksponering. Den kontracykliske kapitalbuffer aktiveres i de enkelte lande i EU/EØS-området, hvis tilsynsmyndighederne i de respektive lande vurderer, at udlånsvæksten resulterer i øgede samfundsøkonomiske

risici. Erhvervsministeren besluttede i juni 2021, at den kontracykliske kapitalbuffer skal genaktiveres med en sats på 1,0 pct. fra 30. september 2022. I december 2021 besluttede erhvervsministeren at øge den kontracykliske kapitalbuffer yderligere til 2,0 pct. fra ultimo 2022.

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer for koncernen bliver opgjort på baggrund af koncernens geografiske fordeling af krediteksponeringer. For lande, hvor omfanget af krediteksponeringer udgør mere end 2,0 pct. af de samlede krediteksponeringer, skal koncernen afsætte kapital i forhold til niveauet af den kontracykliske buffer i det pågældende land.

Tabel 5
Geografisk fordeling af krediteksponeringer, ultimo 2021

	Generelle kredit-eksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	Pct.
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
Danmark	71.561,4	26.892,5	98.453,9	95,3
Tyskland	299,7	1.688,2	1.987,8	1,9
Øvrige lande *)	365,2	2.477,1	2.842,3	2,8
I alt	72.226,3	31.057,8	103.284,1	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2,0 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Tabel 6
Geografisk fordeling af kapitalgrundlagskrav, ultimo 2021

	Generelle kredit-eksponeringer	Eksponeringer i handelsbeholdningen	I alt	Pct.
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
Danmark	3.741,9	275,3	4.017,2	96,7
Tyskland	22,2	12,4	34,6	0,8
Øvrige lande *)	27,8	73,7	101,6	2,4
I alt	3.791,9	361,5	4.153,4	100,0

*) Øvrige lande er alle eksponeringer, der udgør mindre end 2,0 pct. af de samlede generelle krediteksponeringer og eksponeringer i handelsbeholdningen. Disse henføres til Danmark ved beregning af den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Koncernen har kun krediteksponeringer på over 2,0 pct. i Danmark. Danmark har endnu ikke aktiveret sin kontracykliske buffer. Den kontracykliske kapitalbuffer udgør dermed 0,0 pct. for koncernen.

Tabel 7
Det kombinerede kapitalbufferkrav

	2021	2020
Samlet risikoeksponering (Mio. kr.)	62.090,6	35.970,5
Kapitalbevaringsbuffersats (Pct.)	2,5	2,5
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Pct.)	0,0	0,0
Kapitalbevaringsbuffersats (Mio. kr.)	1.552,3	899,3
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats (Mio. kr.)	0,0	0,0
Det kombinerede kapitalbufferkrav	1.552,3	899,3

Det kombinerede kapitalbufferkrav består ultimo 2021 af kapitalbevaringsbufferen og er opgjort til 1.552,3 mio. kr. Kapitalbevaringsbufferen opgøres som 2,5 pct. af koncernens samlede risikoeksponering. Stigningen i det kombinerede kapitalbufferkrav kan henføres til væksten i den samlede risikoeksponering, der er steget markant efter koncernens opkøb af aktier i Vestjysk Bank.

Finanstilsynet fastsætter et vejledende niveau af yderligere kapitalgrundlag for alle pengeinstitutter, der skal supplere pengeinstitutternes solvensbehov og sikre, at pengeinstitutterne har tilstrækkeligt kapital til at absorbere potentielle tab som følge af et stress scenarie uden at komme i konflikt med solvensbehovet. Det vejledende niveau skal opretholdes udover det kombinerede kapitalbufferkrav. Finanstilsynet har meddelt koncernen, at det vejledende niveau er dækket af koncernens nuværende kapitalgrundlag, og dermed er det vejledende niveau af yderligere kapitalgrundlag sat til nul.

Overdækning i forhold til det samlede kapitalkrav

Koncernens kapitalprocent udgør 18,2 pct. ultimo 2021 svarende til en overdækning på 5,7 procentpoint i forhold til det samlede kapitalkrav på 12,5 pct., bestående af solvenskravet på 8,0 pct., solvensbehovstillægget på 2,0 pct. og det kombinerede kapitalbufferkrav på 2,5 pct.

Solvenskravet på 8,0 pct. skal dækkes af minimum 4,5 pct. egentlig kernekapital, mens minimum 6,0 pct. af solvenskravet skal dækkes af kernekapital. Supplerende kapital kan udgøre op til 2,0 pct. Tilsvarende relative kvalitetskrav til kapitalen er gældende for solvensbehovstillægget. Det kombinerede kapitalbufferkrav kan kun dækkes af egentlig kernekapital.

Tabel 8
Kapitalsammensætning i forhold til kapitalkrav, ultimo 2021

	Kapitalkrav Pct.	Kapitalkrav Mio. kr.	Kapital Mio. kr.	Over- skydende kapital Mio. kr.
Egentlig kernekapital	8,1	5.028,4	9.246,1	4.217,7
Kernekapital	10,0	6.187,1	9.925,5	3.738,4
Kapitalgrundlag	12,5	7.732,0	11.270,2	3.538,1

Tabel 8 viser, at koncernen ultimo 2021 har en overdækning på 4.217,7 mio. kr. i forhold til kravet til egentlig kernekapital og en overdækning på 3.738,4 mio. kr. i forhold til kravet til kernekapital. Overdækningen til koncernens samlede kapitalkrav er på 3.538,1 mio. kr. Koncernens højeste overdækning er dermed i forhold til den egentlige kernekapital.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet udarbejder i henhold til lov om finansiell virksomhed planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer, skal der fastsættes et krav til nedskrivningseggede passiver (NEP) for de enkelte pengeinstitutter. Kravene skal sikre, at et nødlidende institut har tilstrækkelige nedskrivningseggede passiver til at dække instituttets tab og til at rekapitalisere instituttet, så kritiske funktioner kan videreføres uden brug af offentlige midler. For SIFI-institutter udarbejdes en individuel afviklingsstrategi, som overordnet set skal sikre, at koncernen efter restrukturering kan returneres til markedet som levedygtig. Det vil ske via rekapitalisering af afviklingskoncernen på konsolideret grundlag på afviklingskoncernniveau ved nedskrivning og konvertering af kreditorers krav.

Udpegningen til SIFI-institut medfører, at koncernen vil blive pålagt et NEP-krav svarende til summen af 2 gange solvensbehovet, kapitalbevaringsbufferen og SIFI-bufferen, hvilket med det aktuelle solvensbehov på 10,0 pct. svarer til 23,5 pct. NEP-kravet bliver lineært indfaset frem mod 1. januar 2026. Koncernen skal ultimo 2021 opfylde et NEP-krav på 13,1 pct.

NEP-kravet kan opfyldes af kapitalgrundlagsinstrumenter og Senior-Non-Preferred (SNP) instrumenter med en løbetid på mere end 1 år. Egentlig kernekapital, som anvendes til at opfylde det kombinerede kapitalbufferkrav, vil ikke samtidig kunne anvendes til at opfylde NEP-kravet. Koncernen forventer, at kravet til NEP-tillægget i væsentligt omfang vil blive opfyldt ved udstedelse af SNP-instrumenter. Koncernen forventer frem mod den endelige indfasning af NEP-tillægget pr. 1. januar 2026 at skulle udstede SNP-instrumenter i niveauet 9 mia. kr. til dækning af NEP-kravet, afhængig af udviklingen i risikoeksponeringer, solvensbehov og krav til den kontracykliske kapitalbuffer. Koncernen forventer at påbegynde udstedelse af SNP-instrumenter i 2. kvartal 2022. Til at understøtte de kommende års udstedelser af SNP-instrumenter har koncernen påbegyndt en ratingproces, hvor målbilledet er, at koncernen får en ekstern rating i løbet af 1. halvår 2022.

Kommende kapitaldækningsregler

EU Kommissionen offentliggjorde den 27. oktober 2021 forslag om ændring af kapitalkravsforordningen og kapitalkravsdirektivet også kaldet Basel IV. Forslaget indebærer, at den forventede ikrafttrædelsesdato for ændringer bliver skubbet fra 1. januar 2023 til 1. januar 2025.

Koncernen anvender standardmetoden ved opgørelse af risici og har noteret, at der er forslag om væsentlige ændringer til kreditrisiko og markedsrisiko under standardmetoden. Koncernens fremskrivninger viser, at koncernen også med indfasningen af Basel IV vil overholde sine kapitalmål.

Gearingsgrad

Gearingsgraden beregnes ud fra kernekapitalen efter den fuldt indfasede definition, der sættes i forhold til den samlede eksponering. Koncernen har gennem sin gearingspolitik sat rammerne for styringen og overvågningen af risikoen for overdrevet gearing. Målet for koncernens gearing er fastsat i overensstemmelse med koncernens risikostrategi, og koncernen vurderer, at en gearingsgrad højere end 6,0 pct. er passende i forhold til koncernens forretningsmodel.

Gearingsrisiko er defineret i CRR-forordningen, som fastlægger, at et pengeinstitut som minimum skal opfylde en gearingsgrad på 3,0 pct. Koncernen har ultimo 2021 en gearingsgrad på 7,8 pct. og overholder således både minimumskravet og sin målsætning for gearing med en solid margin. Gearingsgraden er 1,2 procentpoint lavere end ved udgangen af 2020. Det skyldes i overvejende grad opkøbet af Vestjysk Bank.

Tabel 9
Gearing, ultimo 2021

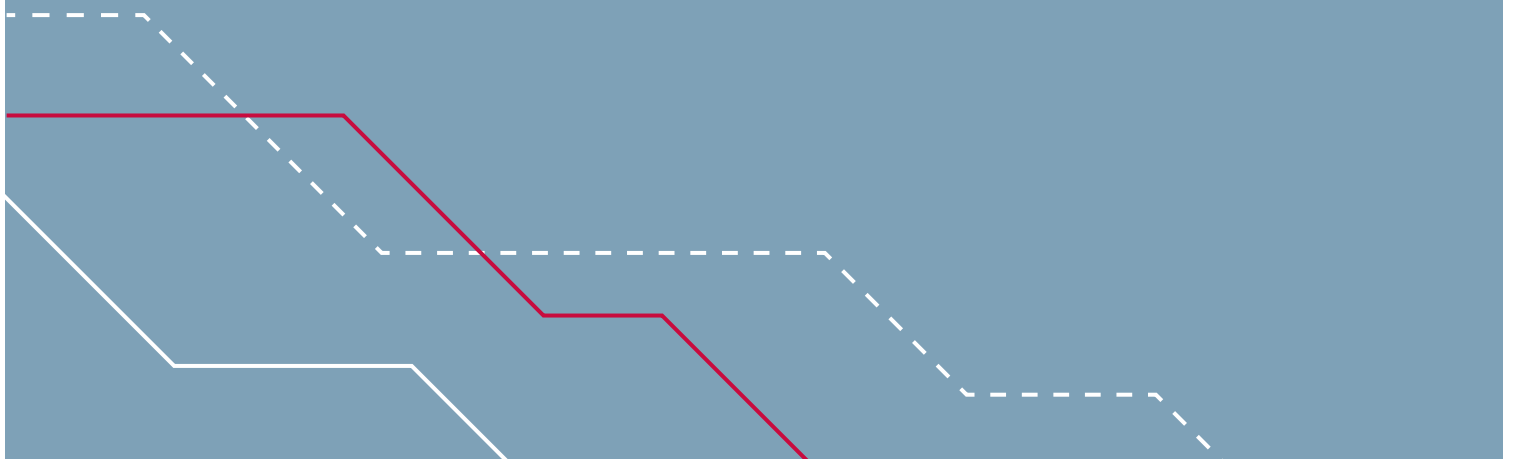
	Mio. kr.
Gearingsvægtede eksponeringer	
Aktiver i alt	107.249,1
Justeringer for derivater	477,0
Justeringer for værdipapirfinansieringstransaktioner	51,6
Justeringer for ikke-balanceførte eksponeringer	19.999,1
Andre justeringer	-650,5
I alt gearingsvægtede eksponeringer	127.126,4
Balanceførte eksponeringer, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	
Aktiver, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	107.306,2
Aktiver fratrukket i kernekapitalen	-797,5
I alt balanceførte eksponeringer, ekskl. derivater og repo-/reverseforretninger	106.508,7
Derivateksponeringer	
Positiv markedsværdi	159,3
Potentiel risiko	398,4
I alt derivateksponeringer	557,6
Værdipapirfinansieringstransaktioner	
Brutto eksponeringer	9,3
Kontantgæld og kontantfordringer	51,6
I alt Værdipapirfinansieringstransaktioner	61,0
Ikke-balanceførte eksponeringer	
Brutto eksponeringer	42.383,5
Justeringer	-22.384,4
I alt ikke-balanceførte eksponeringer	19.999,1
Kapital og gearingsvægtede eksponeringer	
Kernekapital	9.925,5
Gearingsvægtede eksponeringer	127.126,4
Gearingegrad	7,8 pct.

Tabel 9
Gearing, ultimo 2021 (fortsat)

	Mio. kr.
Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, værdipapirfinansieringstransaktioner og ikke medregnede eksponeringer)	
Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	12.046,4
Institutter	1.075,1
Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	2.684,1
Detaileksponeringer	24.505,5
Selskaber	11.323,8
Eksponeringer ved misligholdelse	2.250,8
Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	6.597,3
Eksponeringer uden for handelsbeholdningen	60.483,0
Eksponeringer i handelsbeholdningen	46.823,2
I alt balanceførte eksponeringer	107.306,2

Kreditrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje, helt eller delvist, misligholder sine betalingsforpligtelser. Koncernens kreditpolitikker er at indgå forretninger med kunder, hvor der er evne og vilje til at servicere lånene.

Kreditrisiko er den største risikopost i risikoopgørelsen og udgør 70,4 pct. af solvensbehovet ultimo 2021 (66,3 pct. ultimo 2020). Det er således her, at koncernen har reserveret mest kapital til at imødekomme uforudsete tab.

Kreditpolitik

Koncernens selskaber har egne kreditpolitikker, der afspejler det enkelte selskabs forretningsmodel samt de overordnede rammer for styring af kreditrisici fastsat af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank. Bevillingsinstrukser er videredelegeret fra bestyrelse til direktion i det enkelte selskab og videre gennem organisationen.

En central del af koncernens forretningsmodel er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner, foreninger og virksomheder, herunder finansieringsløsninger inden for billån, leasing og factoring via bankens dattervirksomhed, AL Finans.

Den primære målgruppe i banken er privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder, der vil etablere et helkundeforhold. Helkundeforhold giver et bedre indblik i kundens samlede økonomi, hvilket danner grundlag for den bedst mulige rådgivning samt bedre mulighed for at kunne vurdere risikoen i det enkelte engagement. Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkreds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger. I bankens dattervirksomheder, AL Finans og Vestjysk Bank, er målgruppen også privatkunder samt mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder. Vestjysk Banks målgruppe adskiller sig dog fra bankens, idet der er særligt fokus på lån og finansiering af landbrug, fiskeri og fast ejendom.

Koncernen ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje. Ved kreditgivning tages udgangspunkt i en etisk profil samt et ønske om risikospredning på både brancher og engagementsstørrelse. Derved opnås et bæredygtigt fundament for koncernens videre udvikling.

Kreditororganisation

Arbejdernes Landsbank er organiseret med 70 filialer og 6 selvstændige erhvervscentre samt bankens dattervirksomhed, AL Finans. Derudover er Vestjysk Bank organiseret med 29 filialer og enkelte specialafdelinger, herunder et landbrugscenter, alle beliggende i Midt-, Vest- og Østjylland.

Bevillingsbeføjelserne er opbygget således, at Arbejdernes Landsbanks filialer og erhvervscentre samt AL Finans kan bevilge størstedelen af sagerne, mens større og mere komplekse sager, samt sager, der afviger fra kreditpolitikens hovedregel for kreditrisikoprofil, indstilles af bankens filialer, erhvervscentre eller AL Finans og bevilges i bankens Kreditafdeling, Kreditkomité eller bestyrelse. Vestjysk Bank har sin egen kreditororganisation med tilhørende bevillingshierarki samt egen struktur for behandling af større og mere komplekse sager, herunder sager der afviger fra kreditpolitikken. Derudover har koncernen etableret et koncernkreditudvalg, der forbehandler væsentlige enkeltsager fra Vestjysk Bank og sager, som i henhold til koncernens politikker skal behandles i Arbejdernes Landsbanks bestyrelse.

Koncernen har organisatorisk adskillelse mellem de kundevedtatte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen.

Arbejdernes Landsbanks kreditafdeling har ansvaret for den daglige kreditstyring, controlling og overvågning i banken. I Vestjysk Bank har kreditafdelingen ligeledes ansvaret for den daglige kreditstyring, mens controlling og overvågning varetages af kreditsekretariatet.

Rating

Arbejdernes landsbank har i flere år anvendt egenudviklede ratingmodeller for både privat- og erhvervs-kunder til at understøtte vurderingen af kreditrisikoen.

Ratingmodellerne er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive informationer om kunden, herunder regnskaber for erhvervs-kunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste, og rating 11 er den dårligste.

- Ratingklasse 1-5: Kunder med eksponeringer af god/normal bonitet
- Ratingklasse 6-8: Kunder med begyndende/visse svaghedstegn
- Ratingklasse 9: Kunder med væsentlige svaghedstegn uden objektiv indikation for kreditforringelse (OIK)
- Ratingklasse 10-11: Kunder med OIK både med og uden individuelle nedskrivninger

Uanset kundens rating vil den enkelte kreditafgørelse altid være baseret på en samlet vurdering af kunden.

Bankens rating af kunderne udgør et centralt værktøj i den løbende kreditstyring og overvågning af porteføljen samt i bankens model for nedskrivninger. Placering af eksponeringer i stadier foretages på baggrund af Arbejdernes Landsbanks egne PD-værdier, der er baseret på bankens rating suppleret med en række øvrige kriterier for kreditsvaghed.

Ratingfordeling og -udvikling overvåges løbende på både portefølje- og enkeltkundeniveau.

Der anvendes ikke internt udviklede ratingmodeller i bankens dattervirksomhed, AL Finans. I AL Finans håndteres kunderne som hovedregel på baggrund af en individuel vurdering. I bankens dattervirksomhed, Vestjysk Bank, anvendes en adfærdsbaseret ratingmodel udviklet af Bankernes EDB Central (BEC). For erhvervskunder anvendes en intern segmenteringsmodel til den daglige kreditstyring.

Til brug for koncernregnskabet mappes Arbejdernes Landsbanks og Vestjysk Banks ratings til Finanstilsynets bonitetsklasser.

Kreditrisikostyring og overvågning

Koncernen har fokus på styring, kontrol og overvågning af kreditrisici, herunder efterlevelse af politikker og retningslinjer samt løbende rapportering. Derudover er der løbende fokus på at forbedre processer og værktøjer, der kan bidrage til en mere effektiv styring og overvågning af kreditrisikoen.

Bestyrelsen har nedsat et risikoudvalg, der vurderer, om de interne kontrol-, risiko- og sikkerhedssystemer i koncernen fungerer effektivt. Derudover har direktionen nedsat et koncernkreditudvalg, der forbehandler væsentlige enkelt-sager fra Vestjysk Bank og sager, der ligger uden for Vestjysk Banks forretningsmodel, da disse skal bevilges af bestyrelsen i Arbejdernes Landsbank. Sidst har direktionen nedsat en intern risikokomité, der behandler både finansielle og ikke-finansielle risici, der kan påvirke koncernen.

Ansvar for den daglige risikostyring af kreditrisikoen i bankens filialer og i bankens dattervirksomheder, varetages af 1. forsvarslinje, der udgøres af kreditafdelingerne i henholdsvis banken, Vestjysk Bank og AL Finans. Kreditafdelingerne sikrer, at såvel kreditstrategi som kreditpolitikkerne efterleves, og forestår filialkontakten samt kreditrådgivning i relation til behandling af enkelt-sager.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum én gang årligt på baggrund af kundens regnskaber mv. Såfremt udviklingen i objektive indikatorer vurderes at give anledning til individuel nedskrivning, foretages nedskrivninger og vurdering af evt. solvensbehovstillæg for svage eksponeringer der overstiger 2 pct. af kapitalgrundlaget efter de herfor fastsatte regler.

Derudover foretager koncernen en årlig aktivgennemgang af engagementer på basis af en væsentlighedstilgang samt temaer. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte engagementer vurderes, og det kontrolleres, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser er overholdt, at kreditstyringen er betryggende, samt at risikoklassifikation og nedskrivninger er retvisende. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Koncernens kreditsvage kunder håndteres løbende med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner og på at foretage vurdering af, om kunden er kreditforringet, og om der er et nedskrivningsbehov. Nedskrivninger på den del af porteføljen, som ikke er kreditforringet, opgøres på baggrund af modelberegninger.

Koncernen validerer opgørelsen af de forventede tab. Formålet med valideringen er at sikre, at korrektivkontoen er tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen i koncernens udlåns- og garantiportefølje samt at foretage eventuelle nedskrivningstillæg i form af ledelsesmæssige skøn for de områder, hvor modellen ikke afspejler tabsrisikoen tilstrækkeligt. Valideringen omfatter både en kvantitativ og en kvalitativ validering.

Koncernens risikofunktion udgør 2. forsvarslinje og er under ledelse af den koncernrisikoansvarlige. Risikofunktionen overvåger styringen af risici på tværs af koncernen, herunder at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt i banken og dets dattervirksomheder. Vestjysk Bank har en selvstændig risikofunktion, der rapporterer til direktion og bestyrelse i Vestjysk Bank samt til den koncernrisikoansvarlige.

Koncernens kreditrisiko rapporteres til direktion og bestyrelse, hvor udvikling i risikonøgletal, brancher og kundesegmenter kommenteres nærmere, ligesom der rapporteres på opfyldelse og overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i kreditpolitikken.

Endvidere udarbejdes diverse ledelsesrapporteringer til yderligere overvågning af kreditkvaliteten samt relevante analyser til understøttelse af kreditovervågningen.

Risikoafdækning og risikoreduktion

Koncernen anvender de muligheder, der er for at reducere risikoen, som overvejende er at have sikkerhed i de aktiver, der finansieres.

Koncernen fastsætter belåningsværdier på alle væsentlige aktivtyper. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi, hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være højere end opgjort. For så vidt angår koncernens udlån er der påbegyndt et arbejde med at sikre en ensartet tilgang til fastlæggelse af sikkerheders værdi, som forventes afsluttet medio 2022. For at sikre uafhængighed og de nødvendige kompetencer er værdiansættelsesprocessen af ejendomme outsourcet til Totalkredit, mens banken som led i værdiansættelsesprocessen for andelsboliger altid foretager en blåstempling af den enkelte andelsboligforening med tilhørende vurderingsrapport. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdaterede og dokumenterede. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom, andelsboliger og løsøre, som biler, driftsmidler, skibe mv.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler, mens sikkerhedsværdierne til brug for modelnedskrivninger delvist indregnes mere konservativt.

Koncernens samlede anvendte sikkerheder fremgår af tabel 13 på side 27.

Kreditrisiko på koncernens kundeudlån

Udlånsporteføljen i koncernen beskrives i de følgende afsnit, mens nedskrivninger og hensættelser er beskrevet nærmere i afsnittet „Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier“ på side 29.

Udlån og garantier

Koncernens samlede eksponering udtrykt ved bruttoudlån og garantier, som angivet i årsregnskabet for 2021, udgør 61,2 mia. kr., jf. tabel 10.

Historisk set har koncernens privatportefølje været relativ stor i forhold til erhvervsporteføljen. Det er den fortsat,

men med den øgede ejerandel i Vestjysk Bank har koncernen skabt større balance mellem privat- og erhvervsporteføljen. Således udgør privat- og erhvervssegmentets andel de samlede bruttoudlån og garantier henholdsvis 65,8 pct. og 34,2 pct., jf. tabel 10.

Derudover har Arbejdernes Landsbank i 2019 lanceret en erhvervsstrategi, hvor målsætningen er at forøge bankens forretningsomfang til erhvervssegmentet. Bortset fra få større erhvervssekponeringer er erhvervssegmentet i banken kendetegnet ved et stort antal mindre og mellemstore, primært ejerledede, virksomheder.

Som følge af Arbejdernes Landsbanks idégrundlag og historiske udgangspunkt har banken en vis eksponering rettet mod foreninger, herunder fagforeninger og almene boligorganisationer. Disse indgår som en del af erhvervssegmentet.

Tabel 10

Koncernens brutto- og nettoudlån og garantier fordelt på stadier, ultimo 2021

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditforringet ved 1. indregning	I alt
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Privat					
Udlån før nedskrivninger	22.469,9	2.150,2	798,2	210,0	25.628,3
Garantier før hensættelser	13.568,5	908,3	104,6	58,2	14.640,1
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	36.038,4	3.059,0	902,7	268,2	40.268,4
Nedskrivninger mv. i alt	40,7	37,9	263,9	42,4	384,8
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	35.997,7	3.021,2	638,9	225,8	39.883,5
Erhverv					
Udlån før nedskrivninger	11.935,4	3.585,1	570,9	1.265,5	17.356,9
Garantier før hensættelser	3.027,3	264,9	64,7	197,8	3.554,8
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	14.962,8	3.850,0	635,6	1.463,4	20.911,7
Nedskrivninger mv. i alt	144,1	135,3	192,9	206,0	678,3
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	14.818,6	3.714,7	442,7	1.257,3	20.233,4
I alt					
Udlån før nedskrivninger	34.405,4	5.735,3	1.369,0	1.475,5	42.985,2
Garantier før hensættelser	16.595,9	1.173,7	169,3	256,0	18.194,9
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	51.011,2	6.909,0	1.538,3	1.731,5	61.180,1
Nedskrivninger mv. i alt	184,8	173,1	456,7	248,4	1.063,1
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	50.816,4	6.735,9	1.081,6	1.483,1	60.117,0

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Privat- og erhvervssegment er overvejende placeret i stadie 1 og stadie 2, der udgør henholdsvis 97,1 pct. og 90,0 pct. af segmentets udlån og garantier før nedskrivninger mv., jf. tabel 10.

Koncernens udlån er geografisk fordelt mellem alle landets regioner, dog tungest eksponeret i Region Hovedstaden og Region Midtjylland efterfulgt Region Syddanmark. Region Hovedstaden og Region Midtjylland står for henholdsvis 34,8 og 34,4 pct. af koncernens samlede bruttoudlån og garantier, jf. tabel 11.

Betragtes privat- og erhvervssegmentet separat, udgør udlån i Region Midtjylland og Region Hovedstaden fortsat størstedelen, jf. tabel 11. Dog udgør Region Hovedstaden en større andel for privatsegmentet, hvilket bl.a. skyldes den relativt store andel af boliglån sikret med pant i ejer- eller andelsboliger, hvor specielt andelsboliger typisk er koncentreret omkring de større byer. Modsat udgør Region Midtjylland en større andel for erhvervssegmentet, hvilket kan tilskrives bankens dattervirksomhed Vestjysk Bank.

Tabel 11
Koncernens bruttoudlån og garantier fordelt på regioner, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Region Hovedstaden	14.933,3	6.092,4	21.025,7
Region Sjælland	3.438,6	904,3	4.342,9
Region Syddanmark	7.634,4	3.720,3	11.354,7
Region Nordjylland	1.820,5	1.370,3	3.190,8
Region Midtjylland	12.441,6	8.824,4	21.266,0
I alt	40.268,4	20.911,7	61.180,1

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Af koncernens samlede bruttoudlån og garantier ligger 91,3 pct. i ratingklasser med lav risiko (rating 1-5) eller middel risiko (rating 6-8), jf. tabel 12. Ratingfordelingen er opgjort på enkeltkundeniveau og tager ikke højde for koncerndeltagere med bedre bonitet, der kan understøtte kunder i koncernen med dårligere bonitet.

Betragtes privat- og erhvervssegmenterne hver for sig, ligger henholdsvis 95,3 pct. og 83,6 pct. af bruttoudlån og garantier i ratingklasser med lav eller middel risiko, jf. tabel 12.

Tabel 12
Koncernens bruttoudlån og garantier fordelt på rating, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Rating 1-5	30.507,4	9.460,7	39.968,2
Rating 6-8	7.853,6	8.026,4	15.880,0
Rating 9	665,3	1.343,3	2.008,6
Rating 10-11	1.242,1	2.081,2	3.323,3
I alt	40.268,4	20.911,7	61.180,1

Note: Opgørelsen er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Sikkerheder og blanko

Den væsentligste sikkerhedstype, som koncernen modtager, er pant i ejendomme, der udgør 67,1 pct. af de samlede sikkerheder. Den høje andel kan tilskrives privatsegmentet, hvor pant i fast ejendom alene udgør 79,3 pct., jf. tabel 13.

Den relativt store andel af pant i løsøre, biler, driftsmidler, skibe mv. for både privat- og erhvervssegmentet, der udgør 23,8 pct., skyldes bankens dattervirksomheder, AL Finans og Vestjysk Bank.

Tabel 13
Koncernens sikkerheder fordelt på sikkerhedstype, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Ejendomme	15.098,4	5.489,4	20.587,8
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	412,1	552,3	964,5
Pant i løsøre, biler, driftsmidler, skibe mv.	3.483,3	3.826,4	7.309,7
Kautioner og garantier	0,0	58,1	58,1
Øvrige sikkerheder	36,8	1.744,0	1.780,8
I alt	19.030,6	11.670,3	30.701,0

Note: Anvendte sikkerheder er opgjort til belåningsværdier i henhold til koncernens forretningsgang og er uden værdi af overskydende sikkerheder.

Koncernens samlede blankoandel udgør 48,9 pct., jf. tabel 14.

For bankens dattervirksomhed, AL Finans, er der sikkerheder i form af det belånte aktiv for langt størstedelen af alle udlån.

Tabel 14
Koncernens nettoudlån og garantier, sikkerheder og blankoandel, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	39.883,5	20.233,4	60.117,0
Sikkerheder	19.030,6	11.670,3	30.701,0
Blankoandel (Pct.)	52,3	42,3	48,9
Andel af udlån i alt (Pct.)	66,3	33,7	100,0

Note: Nedskrivningerne indeholder nedskrivninger og hensættelser i alle stadier. Tallene er eksklusive tilgodehavender hos kreditinstitutter.

Restancer og udlån med restance

Restancer i koncernen udgør 80,5 mio. kr. Heraf udgør restancer med en varighed på mindre end 30 dage 50,3 pct. Den relativt høje andel af restancer med varighed over 90 dage kan primært henføres til enkeltstående kunder, der følges tæt. Af koncernens samlede restancer udgør restancer i relation til privatsegmentet 40,9 pct. og restancer i relation til erhvervssegmenter 59,1 pct., jf. tabel 15.

Tabel 15
Restancebeløb fordelt på restancernes alder, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	18,5	22,0	40,5
31 - 60 dage	2,9	2,6	5,5
61 - 90 dage	1,9	1,9	3,8
91 - dage	9,7	21,1	30,8
I alt	33,0	47,6	80,5
Andel af restancer i alt (Pct.)	40,9	59,1	100,0

Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Samlet udgør udlån med restancer 0,8 pct. af koncernens samlede nettoudlån og garantier ultimo 2021. Heraf udgør udlån med mindre end 30 dages restance 0,6 pct.

Koncernen har opfølgingsprocesser, som er med til at nedbringe omfanget af kunder med længerevarende restancer.

Generelt arbejdes der målrettet på at nedbringe niveauet i samarbejde med kunden ved at finde varige løsninger på eventuelle økonomiske udfordringer.

Tabel 16
Udlån i restance fordelt på restancernes alder, ultimo 2021

	Privat Mio. kr.	Erhverv Mio. kr.	I alt Mio. kr.
2 - 30 dage	219,1	144,9	364,0
31 - 60 dage	17,7	11,4	29,0
61 - 90 dage	10,3	2,9	13,2
91 - dage	29,6	27,9	57,5
I alt	276,7	187,0	463,7

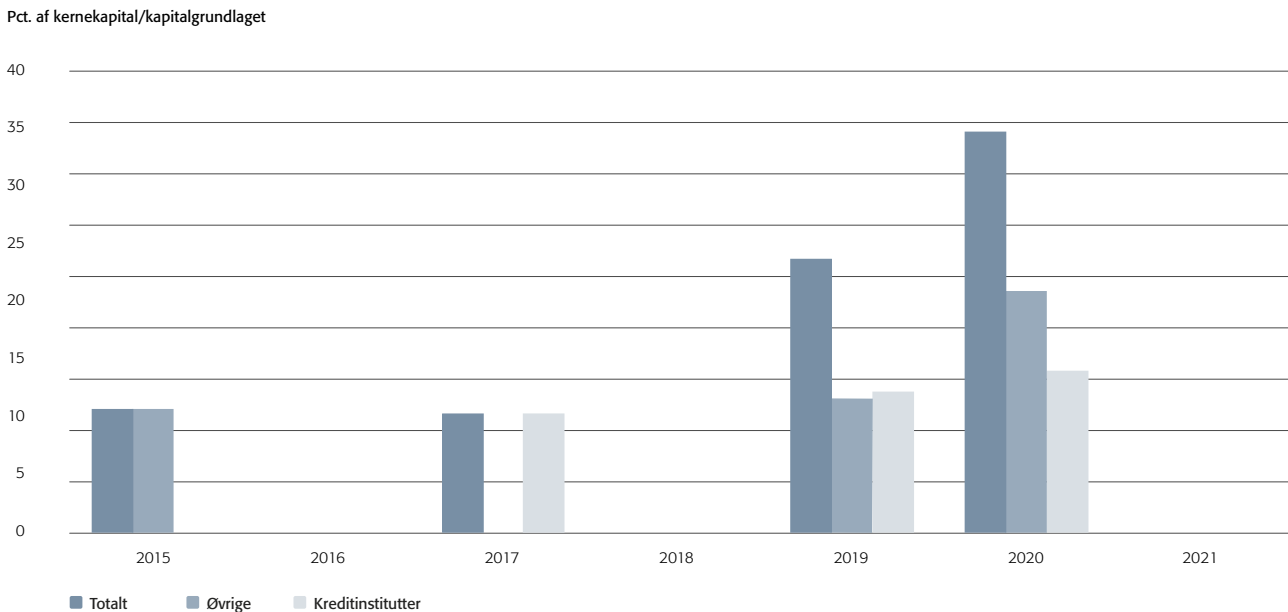
Note: Tallene er eksklusive kreditinstitutter.

Største kundekreditrisici

Koncernen ønsker ikke at være afhængig af enkelteksponeringer og søger at holde andelen af store engagementer på et lavt niveau.

Summen af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, som er større end eller lig 10 pct. af kernekapitalen på koncernniveau, er opgjort til 0,0 pct. af kernekapitalen ultimo 2021, inklusive eksponeringer til kreditinstitutter.

Figur 2
Udvikling i „summen af store engagementer“

Note: For 2015-2020 er tallene opgjort på baggrund af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, der er større end eller lig med 10 pct. af kapitalgrundlaget. For 2021 er tallet opgjort på baggrund af konsoliderede eksponeringer efter fradrag, der er større end eller lig med 10 pct. af kernekapitalen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/876 af 20. maj 2019.

Kreditrisiko på kreditinstitutter

Kreditrisiko på kreditinstitutter er risikoen for at lide tab som følge af, at kreditinstitutter misligholder deres forpligtigelser. Kreditrisikoen på kreditinstitutter opgøres forskelligt i koncernen. Arbejdernes Landsbank opgør kreditrisikoen på baggrund af et worst case-estimat, som afspejler bankens potentielle maksimale tab ved at anvende kreditinstituttet som korrespondentbank. Risikoen styres efter politikker og lines, der er vedtaget af bestyrelsen.

I Vestjysk Bank anvendes tilsvarende lines til korrespondentbanker, men hvor opgørelsen er baseret på nettoindestående i kreditinstituttet.

I Arbejdernes Landsbank følges udviklingen i kreditinstituttets kreditværdighed løbende og mindst én gang årligt eller i forbindelse med oprettelse af nye lines foretages en analyse af kreditinstitutternes kreditværdighed. Der ydes som udgangspunkt kun kredit til kreditinstitutter, som har et eksisterende forretningsomfang eller et naturligt samarbejds potentiale med Arbejdernes Landsbank inden for øvrige forretningsområder.

Nedskrivninger og hensættelser på udlån og garantier

Koncernens opgørelse af værdiforringede fordringer følger § 51-52 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. En beskrivelse af modellen for nedskrivninger af forventede kredittab fremgår af anvendt regnskabspraksis i årsrapporten.

Nedskrivninger og hensættelser samt tab viser en netto indtægtsførsel på 162,3 mio. kr. i 2021, jf. tabel 17, mod en udgiftsførsel på 80,4 mio. kr. i 2020.

Opgørelsen i tabel 17 og tabel 18 er inklusive kreditinstitutter samt uudnyttede rammer og kredittilsagn.

Koncernens akkumulerede nedskrivninger og hensættelser udgør herefter 1.290,4 mio. kr. ultimo 2021.

Koncernens NPL-Ratio udgør 5,5 pct. ultimo 2021 mod 4,2 pct. ultimo 2020, og angiver andelen af misligholdte lån i forhold til de samlede udlån inklusive tilgodehavender hos centralbanker og kreditinstitutter.

Tabel 17
Branchefordeling for kreditforringede fordringer, ultimo 2021

	Krediteksponeringer før nedskrivninger Mio. kr.	Heraf kreditforringede/ misligholdte eksponeringer Mio. kr.	Nedskrivning/ hensættelse Mio. kr.	Udgiftsført nedskrivning/ hensættelse og tab Mio. kr.
Offentlige myndigheder	106,8	0,2	1,9	-1,8
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	5.591,1	1.069,6	274,0	60,5
Industri og råstofudvinding	2.379,3	172,3	57,7	-1,0
Energiforsyning	1.269,0	67,6	38,9	26,1
Bygge og anlæg	2.920,5	106,2	45,8	8,5
Handel	5.661,7	367,9	94,4	-25,3
Transport, hoteller og restauranter	1.287,7	184,3	37,5	-13,7
Information og kommunikation	214,4	18,9	7,1	-1,7
Finansiering og forsikring	4.013,9	172,4	106,5	-40,3
Fast ejendom	6.425,2	265,7	99,7	4,9
Øvrige erhverv	5.191,9	186,0	105,6	-22,8
I alt erhverv	34.954,7	2.611,0	867,0	-5,0
Private	49.724,5	1.213,6	421,6	-155,6
I alt	84.786,1	3.824,8	1.290,4	-162,3

Tabel 18
Bevægelser på korrektivkontoen mv., ultimo 2021

	Nedskrivning kreditinstitut Mio. kr.	Nedskrivning på udlån Mio. kr.	Hensættelser på garantier Mio. kr.	Hensættelse på andre poster med kreditrisiko Mio. kr.	I alt Mio. kr.
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser primo	10,5	838,3	22,5	69,1	940,5
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb (brutto)	0,1	672,8	15,3	197,4	885,6
Tilbageførsel af nedskrivninger (brutto)	-2,4	-401,6	-32,0	-94,7	-530,6
Andre bevægelser	0,0	9,1	30,3	47,3	86,6
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	0,0	-91,7	0,0	0,0	-91,7
Akkumulerede nedskrivninger/ hensættelser ultimo	8,2	1.026,9	36,2	219,1	1.290,4
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet/hensat	0,0	-65,9	0,0	0,0	-65,9
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0,0	43,9	0,0	0,0	43,9

Note: Der henvises til årsrapportens note 10 for yderligere specifikation.

For oplysninger om kreditkvaliteten af nødlidende eksponeringer og eksponeringer med kreditlempelse henvises til bilag til søjle III oplysninger, der er tilgængelig på Arbejdernes Landsbanks hjemmeside.

Modpartsrisiko

Modpartsrisiko er i koncernen defineret som risikoen for at lide tab som følge af, at finansielle modparter eller kunder misligholder deres forpligtigelser ved handel med pengemarkedslån, værdipapirhandler med lang valør og afledte finansielle instrumenter.

I koncernen er der for nærværende decentral styring af modpartsrisiko. Modpartsrisiko opgøres og monitoreres institutspecifikt efter selvstændige politikker relateret til modpartsrisiko og lines, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelserne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank. Vestjysk Bank og Arbejdernes Landsbank anvender i høj grad samme finansielle modparter, hvorfor modpartsrisikoen i høj grad er rettet mod samme finansielle modparter i koncernen.

I koncernen opdeles modpartsrisiko i henholdsvis pre-settlementrisiko og settlementrisiko (afviklingsrisiko). For afledte finansielle instrumenter tager pre-settlementrisiko udgangspunkt i brutto- eller nettoværdien af forretninger, hvor markedsværdien er positiv for koncernen, tillagt et risikotillæg. For pengemarkedslån opgøres pre-settlementrisikoen på baggrund af et hovedstolsprincip.

Afviklingsrisikoen opgøres som følge af afvikling af finansielle instrumenter specifikt i banken. Afviklingsrisikoen opgøres for ikke CLS-cleared betalinger fra afvikling af FX-derivater, afvikling af pengemarkedsudlån og afvikling af nettobetaling fra afledte renteinstrumenter.

Der sker en daglig overvågning af risikoen og overholdelse af bevilgede lines.

Koncernen tilstræber at begrænse modpartsrisikoen ved at indgå rammeaftaler i form af netting-aftale og krav om kontant sikkerhedsstillelse.

Der anvendes i koncernen ingen rating-triggers i aftaler om finansiell sikkerhedsstillelse, og koncernen har i 2021 ikke været eksponeret mod wrong-way-risk.

I koncernen anvendes standardmetoden til opgørelse af kapitalkrav for modpartsrisiko (SA-CCR) for afledte finansielle instrumenter, mens den udbyggede kreditrisiko-reducerende metode (financial collateral comprehensive method) anvendes for SFT (Repo).

Koncernens opgørelse af modpartsrisiko fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 19
Afledte finansielle instrumenter, ultimo 2021

	Regnskabsmæssig værdi før modregning	Finansielle instrumenter modregnet	Regnskabsmæssig værdi efter modregning	Modregningsmulighed jf. master netting agreement	Sikkerhedsstillelse	Nettoværdi
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Modregningsmuligheder *)						
2021						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	151,8	0,0	151,8	23,3	11,1	117,4
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	299,2	0,0	299,2	23,3	224,3	51,6
2020						
Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	56,2	0,0	56,2	8,4	0,4	47,4
Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	341,4	0,0	341,4	8,4	304,9	28,1

*) Koncernen har master netting agreements med en række finansielle modparter, hvilket giver ret til yderligere modregning i forbindelse med en modpart i default, men ikke opfylder betingelserne for regnskabsmæssig modregning i balancen.

Aktiver stillet som sikkerhed for egne gældsforpligtigelser hos Nationalbanken, clearingscentraler og kreditinstitutter, som banken har CSA-aftaler med, er alle baseret på standardaftaler, som normalt bruges mellem finansielle markedsdeltagere. Aftalerne definerer vilkår, hvorefter sikkerhedsstillelsen overføres mellem modparterne for at mindske risikoen. For så vidt angår sikkerhedsstillelse vedrørende dagsværdi af afledte finansielle instrumenter, foreskriver CSA-aftalerne udveksling af daglig sikkerhedsstillelse (kontant).

ECAI

Koncernen har udpeget Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Koncernen anvender eksterne ratings fra BEC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services.

Datacentralen konverterer Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via European Banking Authority's (EBAs) konverteringstabell. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko, jf. CRR-forordningens artikel 111-134. Eksterne ratings anvendes for eksponeringsklassene „Institutter“ og „Selskaber“.

Tabel 20
Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

	2021	2020
	Mio. kr.	Mio. kr.
Institutter:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	859,4	470,8
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	262,1	152,9
Selskaber:		
Eksponeringsværdi inden risikovægtning	73,4	64,1
Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin	73,4	64,1

Markeds- og likviditetsrisiko

Markedsrisiko

Koncernen påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, kreditspænds-, aktie- eller valutarisici. Markedsrisici opstår dels som følge af serviceringen af kundebehov og dels som følge af koncernens placeringer som følge af overskudslikviditet. Koncernen ønsker at have en aktiv forvaltning af overskudslikviditeten med henblik på at sikre en tilstrækkelig likviditetsbuffer, men også optimere afkastet under de givne koncernrammer for såvel markeds- som likviditetsrisici.

Der anvendes hovedsageligt afledte finansielle instrumenter til at afdække og styre rente- og valutarisici. Koncernen afdækker ikke kreditspændsrisiko ved brug af kreditderivater.

Koncernens disponerer kun i relativt simple finansielle og afledte finansielle instrumenter, hvor det er muligt at identificere og adressere tilhørende markedsrisici.

Markedsrisiko omfatter positioner, hvor markedsværdien er afhængig af udviklingen i de generelle niveauer i en række markedsvariable som renter, aktie- og valutakurser samt volatiliteten herpå. Endvidere indgår der for obligationer og obligationsrelaterede instrumenter mere specifikke risici, som knyttes til markedets vurdering af kreditrisici på de enkelte obligationsudstedere (kreditspændsrisici). Opgørelsen omfatter markedsrisici på såvel balanceførte som ikke-balanceførte poster, ligesom opgørelserne omfatter positioner i handelsbeholdningen og forretninger uden for handelsbeholdningen.

Markedsrisiko er den næststørste risikopost i risikopgørelsen for koncernen og udgør 18,5 pct. af solvensbehovet ultimo 2021 (22,8 pct. ultimo 2020).

Styring af markedsrisici

Markedsrisici i koncernen opgøres, overvåges og rapporteres. Opgørelse og måling af markedsrisici sker primært med udgangspunkt i fuldt BEC-understøttet systemløsning.

Den samlede markedsrisiko i koncernen styres efter en markedsrisikopolitik med risikorappetit og koncernrammer, der er vedtaget og fastlagt af bestyrelsen. For både Arbejdernes Landsbank og Vestjysk bank er der tildelt institutspecifikke rammer, hvor summen af de institutspecifikke rammer ikke kan overstige koncernrammen. Vestjysk Bank har særskilt markedsrisikopolitik, der definerer rammerne for markedsrisikostyringen i Vestjysk Bank.

Der sikres en veldefineret ansvarsfordeling for risikotagningen på alle niveauer gennem fastlæggelse af institutspecifikke rammer for direktionen i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank, som videredelegeres til de disponerende forretningsenheder.

De enkelte markedsrisikotyper overvåges løbende i forhold til de udstukne institutspecifikke rammer. Der rapporteres dagligt på interne institutspecifikke rammer.

De kortsigtede positioner, primært relateret til servicering af bankens kunder, varetages i koncernens handelsfunktioner inden for fastsatte grænser, der løbende overvåges.

De strategiske positioner vurderes ud fra både afkast og risiko under hensyntagen til koncernens samlede risikoappetit samt hensynet til løbende at sikre et likviditetsberedskab i form af koncernens likviditetsbuffer.

Foruden daglige opgørelser af den samlede markedsrisiko foretages der periodisk stresstest på beholdningen.

Renterisiko er risiko for tab som følge af udsving i renterne. Renterisikoen i handelsbeholdningen stammer primært fra obligationsbeholdningen, hvor det valgte afdækningsniveau på renterisikoen primært, foretages ved handel i obligationsfutures og renteswaps. Renterisikoen opgøres bl.a. som ændringen i et instruments markedsværdi ved en ændring i nul kupon rentekurven på +/-1 procentpoint for hvert defineret løbetidsinterval. For konverterbare realkreditobligationer og obligationer med renteloft m.v. tages udgangspunkt i oplysninger fra ledende markedsdeltagere om den optionsjusterede renterisiko. Andre former for renterelaterede optionsrisici tager udgangspunkt i en deltaværdiopgørelse. Opgørelserne udarbejdes i enkeltvaluta samt for hvert tidsinterval på rentekurven.

Koncernens eksponering er hovedsagelig i DKK, EUR og USD, mens nettorenterisikoen på tværs af valutaer er forholdsvis begrænset.

Opgørelsen af renterisikoen suppleres af en række stressscenarier, der har til formål at måle rentestruktur- og konveksitetsrisiko.

I opgørelsen af renterisiko skelnes der mellem renterisikoen inden for og uden for handelsbeholdningen. Tabel 21 angiver koncernens og bankens samlede renterisiko.

Tabel 21
Renterisiko

	Stigning på 1 procentpoint	Fald på 1 procentpoint
	Mio. kr.	Mio. kr.
Fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	-392,3	360,2
Afledte finansielle instrumenter	287,6	-304,9
Pantebreve	-63,7	68,6
Øvrige poster	-16,4	16,4
I alt	-184,8	140,3
Fordelt efter valuta		
DKK	-229,7	187,3
EUR	45,5	-47,7
USD	-0,6	0,6
GBP	0,1	-0,1
CHF	0,0	0,0
SEK	0,0	0,0
NOK	-0,2	0,2
Øvrige	0,1	-0,1
I alt	-184,8	140,3

Aktierisiko er risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekursen. I opgørelsen af aktierisikoen skelnes der mellem aktierisiko inden for og uden for handelsbeholdningen, hvor sidstnævnte er beskrevet i afsnittet Aktier mv. uden for handelsbeholdningen.

Aktier inden for handelsbeholdningen er aktier, der erhverves med handelshensigt. Aktierisikoen inden for handelsbeholdningen opgøres efter et risikomål, der angiver, hvor meget koncernen kan forvente at tabe ved et generelt fald/stigning i aktiemarkederne på 10 pct. For ultimo 2021 var risikomålet på 34,2 mio. kr. (10,9 mio. kr. i 2020).

Aktier uden for handelsbeholdningen er aktier der ikke er erhvervet med handel for øje herunder aktier i en række sektorselskaber.

Valutarisiko afspejler risikoen for tab på positioner som følge af ændringer i valutakurserne. Valutarisikoen opgøres efter både valutakursindikator 1 og 2 (hvor valutakursindikator 2 er inklusive valutarisikoen fra investeringsforeningerne), samt som en vægtet sum af nettopositioner i de enkelte valutaer, hvor der i vægtningen tages hensyn til valutakursernes volatilitet.

Kreditspændrisiko for obligationsbeholdningen og obligationsrelaterede instrumenter er risikoen for tab som følge af ændringer i kreditspændet, som afspejler markedets prissætning af den underliggende obligationsudsteders kreditværdighed (PD) samt obligationens senioritet og likviditet (LGD). Kreditspændrisiko er ikke kun relevant for kreditobligationer, men også for realkredit- og statsobligationer.

Hovedparten af obligationsbeholdningen i koncernen har en investment-grade instrument-rating (rating på BBB- eller bedre) og består primært af realkredit- og statsobligationer.

En mindre del af koncernens obligationsbeholdning består af virksomhedsobligationer og obligationer udstedt af pengeinstitutter (finansielle obligationer). Ultimo 2021 udgør de henholdsvis 3,7 og 6,3 pct. af den samlede obligationsbeholdning og er primært denomineret i DKK og EUR.

For at sikre en fornuftig styring af risikoen er der fastsat rammer for henholdsvis stats-, realkredit- og virksomhedsobligationer samt finansielle obligationer ud fra risikovægtede kreditspændseksponeringer, hvor risikovægtene er baseret på historisk observerede volatiliteter. Kreditspændrisikoen for institutspecifikke rammer overvåges dagligt, mens den konsoliderende ramme overvåges kvartalsvist.

Tabel 22
Obligationsbeholdningen fordelt på rating

	2021	2020
	Pct.	Pct.
Rating		
AAA	82,5	75,6
AA+, AA, AA-	2,0	2,2
A+, A, A-	10,8	5,3
BBB+	1,8	2,6
BBB	0,2	5,0
BBB-	0,2	1,8
Rating < BBB-	0,8	1,7
Ingen rating	1,8	5,9
I alt	100,0	100,0

Renterisiko uden for handelsbeholdningen

Renterisiko uden for handelsbeholdningen opstår primært fra kunders udlån og indlån med fast og variabel rente (herunder pantebrevsbeholdningen specifikt i banken Arbejdernes Landsbank). I koncernen anvendes afledte finansielle instrumenter til at afdække renterisikoen.

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen i koncernen opgøres efter samme principper som renterisikoen inden for handelsbeholdningen, men rentescenarierne er hårdere som følge af den mindre omsættelighed/likviditet i forretningerne. Renterisikoen måles dagligt for banken og kvartalsvist for koncernen. Banken styrer aktivt sin rentestrukturrisiko, hvor det søges at begrænse mismatch i afdækning over kurv.

Specifikt i banken indgår renterisikoen i den daglige overvågning, hvor det kontrolleres, om banken disponerer inden for de udstukne rammer. I et vist omfang, hvor variationen i renterisiko er beskeden, genberegnes risikoen ikke dagligt men medgår med tidligere opgjort risiko i den samlede opgørelse. Vestjysk Bank foretager ligeledes daglig overvågning af interne rammer til renterisiko uden for handelsbeholdningen.

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen (EVE) for koncernen, opgjort som maksimalt estimeret tab ved parallel- og rentestrukturskift udgør ultimo 2021 15,4 mio. kr. I tabellen nedenfor er angivet resultaterne af rentescenarierne i 2021 og 2020.

Renterisiko på nettorenteindtjeningen uden for handelsbeholdningen (NII)

Koncernen har udarbejdet et estimat for følsomheden på nettorenteindtjeningen på alle rentebærende instrumenter uden for handelsbeholdningen over en treårig horisont. Følsomheden er beregnet for parallelskifte i renteniveauet på +/- 200 basispunkter med et rentegulv på -1 pct. Beregningerne tager udgangspunkt i en konstant balance.

Der er antaget forretningsmæssige reaktioner, som beskriver, hvordan banken forventer at tilpasse sine rentesatser på ind- og udlån for forskellige kundesegmenter.

Som det fremgår af tabellen herunder, forventer koncernen et væsentligt forbedret indtjeningsniveau i et rentestignings-scenarie på omkring 300 mio. kr. om året som følge af forventninger om højere rentemarginal fra kundeindlån.

I rentefaldsscenariet forventer banken stort set uændrede netto renteindtægter, hvilket er begrundet i et forventet gulv for rentesatserne på -1,0 pct., men også at banken i scenarier med yderligere rentefald indregner en øget brug af negative renter overfor både erhvervs- og privatkunder.

Tabel 23
Renterisiko på nettorenteindtjeningen uden for handelsbeholdningen (NII)

	Renteændring på +200 bps		
	2022	2023	2024
Forventede ændringer i netto renteindtægterne uden for handelsbeholdningen ved uændret balance og parallelforskydninger i renteniveauet			
Netto renteindtægter	319,8	302,2	302,5

	Renteændring på -200 bps		
	2022	2023	2024
Forventede ændringer i netto renteindtægterne uden for handelsbeholdningen ved uændret balance og parallelforskydninger i renteniveauet			
Netto renteindtægter	-36,4	-6,2	-6,8

Koncernen vurderer, at risikoen for indtjeningsnedgang ved yderligere rentefald er beskeden, og har således ikke afsat særskilt kapital hertil.

Tabel 24
Renterisiko uden for handelsbeholdningen

	2021	2020
	Mio. kr.	Mio. kr.
Rentestrukturscenarier		
Parallel op	-8,9	-65,7
Parallel ned	1,6	7,6
Korte renter ned	-3,0	7,4
Korte renter op	5,4	-13,2
Kurveflader	9,4	6,7
Kurvestejler	-15,4	-30,9
EVE	-15,4	-65,7

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen

Aktier mv. uden for handelsbeholdningen er kendetegnet ved, at de ikke er erhvervet med handel for øje. Koncernen ejer sammen med andre kreditinstitutter kapitalandele i en række sektorselskaber (BEC, DLR, Bankinvest og Spar-Invest). Disse kapitalandele tilhører anlægsbeholdningen og har til formål at understøtte koncernens forretning inden for realkredit, IT, betalingsformidling og investeringsforeninger.

Koncernen har herudover en aktieportefølje uden for handelsbeholdningen, der indeholder aktier købt med henblik på langsigtede investeringer.

Tabel 25
Aktier uden for handelsbeholdningen

	2021	2020
	Mio. kr.	Mio. kr.
Dagsværdi primo	1.008,7	896,1
Tilgang ved køb af dattervirksomhed	816,3	0,0
Realiseret kursgevinst	28,1	7,4
Urealiseret kursgevinst *)	51,5	143,3
Netto køb	-70,0	-38,1
Dagsværdi ultimo	1.834,6	1.008,7

*) Heraf udgør børsnoterede aktier 136,1 mio. kr. i 2020.

Tabel 26
Aktieeksponeringer uden for handelsbeholdningen, ultimo 2021

	Børsnoteret	Ikke børsnoteret	I alt
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Penge-, kreditinstitut og forsikring	114,6	468,8	583,5
Investeringselskab	0,0	500,6	500,6
Investeringsforening	0,0	160,7	160,7
Private Equity	0,0	0,0	0,0
Industri	75,0	37,6	112,7
Handel og Service	80,3	396,8	477,1
I alt	269,9	1.564,7	1.834,6

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at koncernen får øgede finansieringsudgifter, at koncernen ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser eller i tilfælde af, at koncernen ikke kan opretholde sin forretningsmodel grundet manglende finansiering.

Hovedparten af likviditetsrisikoen i koncernen er i DKK, mens en mindre andel er koncentreret i hovedvalutaerne, EUR og USD.

Likviditetspolitikken for koncernen fastlægger de overordnede rammer for likviditetsdisponeringen, likviditetsstyringen og finansieringsstrukturen. Likviditetspolitikken understøtter styringen af likviditeten og sikrer, at koncernen til ethvert tidspunkt kan opfylde sine betalingsforpligtelser og overholder gældende lovgivning.

Koncernen fører generelt en meget forsigtig likviditetspolitik, som skal sikre, at krav eller behov for likviditet, som koncernen kan blive mødt med, til ethvert tidspunkt kan tilgodeses. Likviditetspolitikken sikrer desuden også, at lovgivningsmæssige og interne krav er overholdt og understøtter koncernens fremtidige udvikling.

Koncernen skal overholde de fælles europæiske krav om overholdelse af Liquidity Coverage Ratio (LCR) og Net Stable Funding Ration (NSFR) for kreditinstitutter. Kravet til LCR blev fuldt indfaset pr. 1. januar 2018 mens kravet til NSFR blev indført pr. 30. juni 2021. Begge likviditetsnøgletal indgår som en central del af likviditetsstyringen i koncernen. Koncernens interne likviditetsmålsætning for LCR er 130 pct., mens koncernens fundingmålsætning er 110 pct. for NSFR.

I Arbejdernes Landsbank varetages den daglige langsigtede styring af Treasury funktionen, mens handelsområdet varetager den kortsigtede operationelle styring. Risikofunktionen overvåger og rapporterer likviditetsrisikoen dagligt mod de udstukne rammer vedtaget i likviditetspolitikken. I Vestjysk Bank er det operationelle ansvar for likviditetsområdet uddelegeret til Treasury-funktionen. Ledelsesrapportering i Vestjysk Bank forestås af Økonomiafdelingen.

Koncernen anvender på nuværende tidspunkt en egenudviklet løsning til opgørelse af daglig LCR, mens koncernens månedlige opgørelse til brug for lovpligtig indberetning sker via en BEC-understøttet systemløsning.

For NSFR anvender koncernen en BEC-understøttet systemløsning til opgørelse af NSFR.

Risikokomiteén samt Balance- og Kapitalkomiteén overvåger likviditetsudviklingen på kort og lang sigt i forhold til koncernens forretningsmæssige udvikling, såvel på kapitalmarkedsområdet som på ind- og udlån.

Foruden løbende likviditetsprognoser og beregning af likviditetsoverdækning foretages stresstest af koncernens likviditet på længere sigt med henblik på at afdække følsomheden over for væsentlige ændringer i løbende fundingbehov.

Bestyrelsen har vedtaget en likviditetsberedskabsplan for koncernen, som definerer tiltag, som skal iværksættes, hvis likviditeten forringes i forhold den udstukne likviditetspolitik for koncernen. Koncernen opererer med likviditets tiltag med forskellig forventet tidshorisont. Tiltag med kort forventet tidshorisont vedrører bl.a. belåning af obligationer og aktier, som ikke kan medregnes i likviditetsbufferen, afhændelse af aktie og obligationer, som ikke indgår i likviditetsbufferen og optagelse af pengemarkedsforretninger. Tiltag med længere forventet tidshorisont vedrører bl.a. belåning af domicilejendomme, optagelse af lån i kapitalmarkedet, udnyttelse af uigenkaldelige kredittilsagn.

Koncernens opgørelse af LCR udgør 249 pct. ultimo 2021 og har ligget stabilt højt gennem hele 2021, væsentligt over lovkravet på 100 pct. og koncernens interne likviditetsmålsætning på 130 pct. Baseret på koncernens likviditetsprognose forventes det, at koncernens nuværende likviditetsbuffer er tilstrækkelig til at dække likviditetsbehovet for hele 2022.

Tabel 27
LCR likviditetsopgørelse 2021

	Q1	Q2	Q3	Q4
LCR likviditetsopgørelse vægtes i mia.kr				
Likviditetsbuffer i alt	21,8	27,7	35,3	34,4
Nettooutflow	7,8	9,4	11,8	12,7
Outflow	8,8	10,5	13,00	13,8
Inflow	1,1	1,1	1,2	1,1
LCR (Pct.)	281,00	296,00	300,00	271,0

Koncernens likviditetsbuffer består primært af realkreditobligationer, stats- og statsgaranterede obligationer inkl. kommune- og skibskreditudstedelser. Ultimo 2021 udgjorde samlet L1-papirer 94 pct. af koncernens likviditetsbuffer. Udover sammensætningen af koncernens likviditetsbuffer er den primære årsag til den høje og stabile udvikling i LCR koncernens indlån, hvor 66,5 pct. indregnes som stabilt efter LCR-forordningens regler. Den høje grad af stabile indlån medfører et

tilsvarende lavere nettooutflow sammenlignet med ikke-stabile indlån.

De mindre kvartalsvise fluktuationer i nettooutflow skyldes primært ændrede kortsigtede placeringsbehov i pengemarkedet, mens ændringer i likviditetsbufferen er henførbare til fluktuationer i koncernens placeringsbehov.

Betalinger fra derivateksponeringer udgør en uvæsentlig andel af koncernens samlede nettooutflow, og afgivet kontant sikkerhedsstillelse som følge af marginaftaler med finansielle modparter medregnes ikke i koncernens likviditetsbuffer.

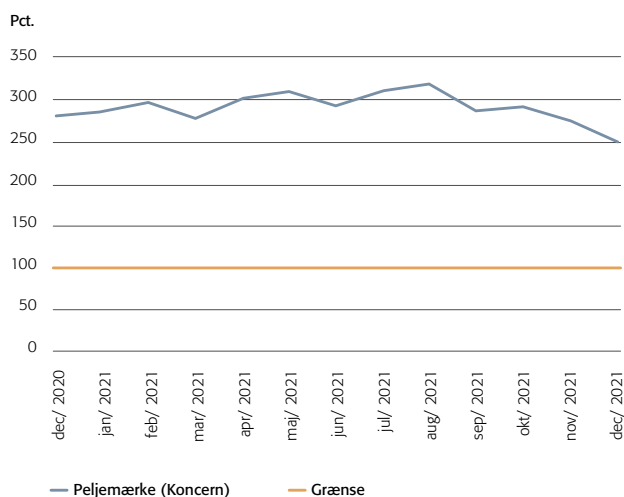
Koncernens opgørelse af NSFR udgør 137,25 pct. ultimo 2021 og har, siden likviditetsnøgletallet blev indført i juni 2021, ligget stabilt over kravet på 100 pct., som tabel 28 illustrerer.

Tabel 28
NSFR fundingopgørelse 2021

	Q1	Q2	Q3	Q4
NSFR fundingopgørelse i mia. kr.				
Available Stable Funding (ASF)	-	88,99	88,60	90,22
Required Stable Funding (RSF)	-	62,05	63,18	65,73
NSFR (Pct.)	-	143,41	140,24	137,25

I figur 3 ses Tilsynsdiamantens likviditetspejlemærke. Koncernen overholder pejlemærket med væsentlig margin og har gjort det siden indførelsen.

Figur 3
Tilsynsdiamantens likviditetspejlemærke

Behæftede aktiver

Koncernen behæfter i et vist omfang aktiver i forbindelse med markedsrisikotagning og likviditetsdisponering, herunder aktiver stillet til sikkerhed i Nationalbanken for værdipapir- og detailafvikling.

Koncernen anvender sikkerhedsstillelse over for andre kreditinstitutter for udviklingen i markedsværdien af

koncernens OTC-handlede derivatforretninger samt marginindskud i forbindelse med børshandlede derivater. Specifikt stiller Arbejdernes Landsbank initial margin til QCCP'er (kvalificerede centrale clearings-modparter).

Koncernen gør i et mindre omfang brug af genkøbsforretninger af obligationer som en del af renterisiko- og likviditetsstyring.

Tabel 29
Behæftede aktiver

	Regnskabs-	Dagsværdi	Regnskabs-	Dagsværdi
	mæssig værdi		mæssig værdi	
	2021	2021	2020	2020
	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Aktiver				
Behæftede aktiver				
Aktier	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligationer	646,7	646,7	0,0	0,0
Øvrige aktiver *)	2.257,1	2.257,1	1.265,9	1.265,9
I alt behæftede aktiver	2.903,8	2.903,8	1.265,9	1.265,9
Ubehæftede aktiver				
Aktier	1.981,2	1.981,2	1.179,4	1.179,4
Obligationer	27.609,2	27.609,2	21.902,5	21.902,5
Øvrige aktiver	74.966,4	75.135,6	38.565,5	38.565,5
I alt ubehæftede aktiver	104.556,8	104.726,1	61.647,4	61.647,4
Behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse				
Behæftede aktiver og sikkerhedsstillelse	2.903,8	2.903,8	1.265,9	1.265,9
Modsvarende passiver	266,5	266,5	328,0	328,0

*) Behæftelse relateret til VP-afvikling og derivathandel.

Øvrige risici

Operationel risiko

Ved operationel risiko forstås risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

De operationelle risici kategoriseres efter de syv risikotyper, som CRR-forordningen definerer:

- Ansættelsesvilkår og sikkerhed på arbejdspladsen
- Ekstern svig
- Forretningsforstyrrelser og systemfejl
- Intern svig
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Ordreaftvikling, levering og procesforvaltning
- Skader på fysiske aktiver

Opfølgning på operationelle risici i koncernen omfatter en række underliggende områder, hvoraf de væsentligste er: IT-sikkerhed, outsourcing, persondatabeskyttelse, compliance-risici, hvidvaskrisici, modelrisiko og risici forbundet med implementering af nye produkter og serviceydelser.

Politik for operationel risiko

Bestyrelserne i A/S Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank A/S har fastlagt politikker for operationel risiko, hvor målet er at skabe overblik over de operationelle risici, at minimere antallet af fejl og hermed reducere tab i koncernen som følge af operationelle fejl under hensyntagen til de omkostninger, som er relateret hertil.

Arbejdernes Landsbank ønsker en åben kultur blandt medarbejderne med henblik på at øge bevidstheden om operationelle risici og sikre vidensdeling blandt medarbejderne.

Operationelle risici vurderes ud fra, hvor sandsynligt det er, at risikoen materialiserer sig i en operationel hændelse, samt konsekvensen af en sådan hændelse. I Arbejdernes Landsbank og AL Finans indplaceres risici på en 4-trinsskala fra ubetydelig til meget høj. For at sikre at det operationelle risikoniveau holdes på et acceptabelt niveau, har bestyrelsen defineret en risikoappetit i politikken. Risici, som ligger uden for appetitten, vurderes af bestyrelsen minimum halvårligt.

Håndtering af operationelle risici

Alle aktiviteter i organisationen er forbundet med operationelle risici. For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer koncernens selskaber de operationelle risici.

Opfølgning og rapportering vedrørende operationel risiko, herunder rollen som risikofacilitator, er forankret i 2. forsvarslinje og der sker løbende behandling af operationelle risici og tilhørende rapportering i Risikokomiteén.

Ansvar for den daglige håndtering af operationelle risici er placeret decentralt hos de forretningsansvarlige enheder. De operationelle risici i Arbejdernes Landsbank og AL Finans kortlægges ved at de enkelte enheder identificerer og vurderer egne risici. Risikofunktionen afholder minimum årligt risikoidentifikationsmøder med de forretningsansvarlige enheder, hvor de identificerede risici gennemgås, og der foretages en evaluering af sandsynlighed og konsekvens. Risikoidentifikationsmøderne understøtter risikobehandlingen og medvirker samtidig til en større bevidsthed om operationelle risici i organisationen, ligesom kortlægningen af de operationelle risici giver et billede af særligt risikofyldte processer, systemer, produkter eller adfærd, og udgør dermed et overordnet styringsværktøj. Vestjysk Bank har egen proces for overvågning og rapportering af operationelle risici.

Udviklingen i den operationelle risiko overvåges løbende for at sikre det bedst mulige grundlag for styring af operationelle risici.

Operationelle hændelser

Ud over identificering af operationelle risici foretages der en systematisk registrering, kategorisering og rapportering på alle operationelle hændelser, der har medført et tab på 5 t. kr. eller derover. Datterselskaberne AL Finans og Vestjysk Bank har fastsat egne grænseværdier for indrapportering-, og rapporterer til Arbejdernes Landsbank efter koncerngrænseværdierne. Herudover foretages registrering af gevinstgivende operationelle hændelser samt hændelser, der potentielt kan medføre et tab, og hændelser, der kunne have medført et tab, men ikke gjorde (near miss-hændelse). Hver hændelsesrapportering indeholder en beskrivelse af hændelsen og angivelse af fejlårsag og kilde til tab samt tidsforbruget forbundet med at håndtere hændelsen. Herudover registreres eventuel tabsgenopretning på hændelsen, herunder eventuel forsikringsdækning. Den systematiske registrering og kategorisering anvendes til styring af operationelle risici samt til at skabe et erfaringsgrundlag og vidensdeling i organisationen.

Afhængig af den konkrete operationelle hændelse omfatter håndteringen af tab en vurdering, og, om nødvendigt, en justering af Arbejdernes Landsbanks indretning og drift i form af f.eks. funktionsadskillelse, kontroller, medarbejderkompetencer, forretningsgange eller fysisk sikkerhed

Størstedelen af indtrufne tabshændelser i koncernen i 2021 består af hændelser med mindre økonomisk effekt og har primært været fordelt på ekstern svig og kunder, produkter og forretningspraksis, samt forretningsforstyrrelser og systemfejl. Ekstern svig omhandler primært misbrug af kortløsninger og netbankssvindler, blandt andet i form af phishing af kundernes oplysninger ved hjælp af falske e-mails og SMS-beskeder, eller telefonopkald, hvor svindleren angiver at være fra banken eller supportteam, og forsøger at lokke adgangskode og password fra kunden.

Koncernen er opmærksom på, at den øgede digitalisering, hvor en stadig større del af kommunikationen er elektronisk, er med til at øge risikoen for ekstern svig i form af cyber kriminalitet. Hovedparten af forsøg på svig forhindres up-front ved koncernens IT-leverandør, BEC, og derudover af egne kontrolmiljøer og medarbejdernes agtpågivenhed.

Rapportering af operationelle risici

Rapportering til bestyrelse og direktion sker kvartalsvist, og indeholder udviklingen i operationelle hændelser samt orientering om større operationelle hændelser. Herudover modtager bestyrelse og direktion halvårligt en opsummering på væsentlige ændringer i risikobilledet.

Der foregår en løbende rapportering til den risikoansvarlige, direktion og bestyrelse efter nærmere fastsatte kriterier i politikken.

IT-sikkerhed

Arbejdernes Landsbanks ydelser er i høj grad baseret på digitale tjenester, og et vigtigt område ved vurdering af operationelle risici i koncernen vedrører brugen af IT, og sikkerheden omkring data og IT-systemer. IT-systemer som er brugervenlige, stabile og sikre, er væsentlige i forhold til at understøtte forretningsaktiviteterne i koncernen, og derfor er det centralt at beskytte mod tab af tilgængelighed, integritet og fortrolighed. Specielt har den stigende cyber trussel og de mange registrerede angreb på danske virksomheder bidraget til et øget fokus på IT-sikkerhed.

Bestyrelserne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank har fastlagt IT-sikkerhedspolitikker, som opstiller og formulerer kravene til IT-sikkerhedsstyring i koncernen. Arbejdernes Landsbanks arbejde med IT-sikkerhed tager udgangspunkt i en række forskellige standarder, eksterne lovmæssige krav og „best practices“. Dette med øget fokus på at sikre de kritiske systemer, der varetages af BEC. Dette foregår igennem løbende leverandørstyring, der skal sikre det nødvendige sikkerhedsniveau for IT-systemerne i koncernen.

1. forsvarslinje for IT-sikkerhed er IT-Sikkerheds og Beredskabsafdelingen, som ledelsesmæssigt er forankret i IT-afdelingen. Den IT-sikkerhedsansvarlige i Arbejdernes Landsbank er organisatorisk en del af 2. forsvarslinje. Den IT-sikkerhedsansvarlige, direktionen og bestyrelsen forholder sig løbende til IT-sikkerheden. IT-sikkerhedskomiteén, som har deltagere fra direktionen, IT-afdelingen og Risiko-funktionen, behandler IT-risikobilledet og forholder sig ligeledes til IT-sikkerhed.

Arbejdernes Landsbank foretager løbende penetrationstest af bankens cyberforsvar, herunder bankens evne til at håndtere sikkerhedshændelser. Testen udføres af eksterne samarbejdspartnere. Potentielle risici, der identificeres i testen, reduceres herefter med mitigerende tiltag.

For at sikre, at alle medarbejdere har et tilfredsstillende kendskab til IT-sikkerhed, har alle medarbejdere i Arbejdernes Landsbank i 2021 fået kendskab til IT-sikkerhed gennem en række initiativer i henhold til bankens awareness plan, onboarding og en særskilt videndelingsportal. For at beskytte koncernen mod det stigende trusselsbillede har den IT-sikkerhedsansvarlige løbende i 2021 gennemført awareness-aktiviteter for medarbejderne i banken, bl.a. i form af målrettet phishingtest.

Outsourcing

Bestyrelserne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank har fastlagt politikker for outsourcing, som angiver rammerne for outsourcing af aktiviteterne samt definerer bestyrelsens risikoappetit for outsourcing af aktiviteter.

Arbejdernes Landsbanks juridiske direktør er udpeget til outsourcingansvarlig, og har implementeret en proces for godkendelse og vurdering af outsourcing, samt etableret et register over outsourcingaftaler. Den outsourcingansvarlige i Arbejdernes Landsbank har vurderet outsourcingaftalerne og identificeret de aktiviteter, som kan klassificeres som kritisk outsourcing. Vestjysk Bank har egen outsourcingansvarlig.

Den outsourcingansvarlige er organisatorisk placeret i 1. linje, og bistår ledelsen i at sikre, at outsourcing foregår betryggende. De outsourcingansvarlige er ansvarlige for styring og overvågning af outsourcing, samt sikring af dokumentationen af outsourcing.

Der vil i 2022 ske en yderligere indsats for at modne overvågningen af outsourcing, herunder kritisk outsourcing.

Persondataforordningen (GDPR)

Direktionerne i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank har udpeget en databeskyttelsesrådgiver (DPO) for at sikre efterlevelse af de databeskyttelsesretlige regler.

Databeskyttelsesrådgiverens funktion er at rådgive koncernens selskaber samt overvåge, at de databeskyttelsesretlige regler efterleves, herunder at der er udarbejdet forretningsgange og etableret processer, der sikrer, at persondataoplysninger bliver behandlet i henhold til lovgivningen.

Databeskyttelsesrådgiveren både i Arbejdernes Landsbank og Vestjysk Bank er organisatorisk placeret i Compliancefunktionen, og er dermed en del af 2. linje, og rapporterer til direktion og bestyrelse.

Compliancerisici

Operationel risiko omfatter også compliancerisici, der identificeres af compliancefunktionen. Compliancerisiko er risikoen for, at koncernen bliver pålagt retslige sanktioner eller myndighedssanktioner eller lider økonomiske tab eller forringelse af omdømme som følge af manglende overholdelse af lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt.

Compliancefunktionen har til formål at bistå ledelsen med at sikre overholdelse af den gældende lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt. Derved identificeres og mindskes risikoen for, at koncernen og dens selskaber bliver pålagt sanktioner, lider tab af omdømme, eller at kunder eller koncernens selskaber lider væsentlige økonomiske tab. Compliancefunktionen gennemgår løbende de kritiske forretningsgange med henblik på vurdering af risici og anbefalinger til begrænsning af den enkelte risiko.

Risikofunktionen og Compliancefunktionen, er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndele inden for rammerne af indgået overenskomst er upåvirkede af udviklingen i Arbejdernes Landsbanks resultat og alene baseret på afdelingens og den enkelte medarbejders præstationer.

Hvidvaskrisici

Koncernen har stor fokus på forebyggelse af hvidvask (AML), herunder de risikobegrænsende foranstaltninger, der skal iværksættes for at undgå, at koncernens selskaber bliver misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

AML-afdelingen under ledelse af den koncern hvidvaskansvarlige har til formål at sikre, at koncernen og dens selskaber overholder lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt Forordning om pengeoverførsel og EU's terrorforordninger. Den hvidvaskansvarlige refererer direkte til direktionen.

Medarbejdernes opmærksomhed og årvågenhed er en vigtig del af værnet mod hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner. For at sikre, at medarbejderne har det nødvendige kendskab, har Arbejdernes Landsbank i 2021 gennemført et obligatorisk e-learningkursus i forebyggelse af hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner. Alle medarbejdere har gennemgået forløbet, som er afsluttet med en test, der skal bestås. Antallet af medarbejdere, der arbejder fuldtid med forebyggelse af hvidvask, terrorfinansiering og brud på finansielle sanktioner, har været fortsat stigende i 2021.

Modelrisiko

Operationel risiko omfatter modelrisiko, der dækker over risikoen for tab som følge af beslutninger, der hovedsagelig baserer sig på resultater fra modeller. De operationelle risici opstår ved fejl i udvikling, gennemførelse eller anvendelse af modeller, og kan f.eks. skyldes fejl eller svagheder i det datagrundlag, som modellen bygger på.

I Arbejdernes Landsbank anvendes egenudviklede modeller ved opgørelse af kreditrisikoen. Risikofunktionen foretager løbende kontrol og overvågning af modelrisikoen og udarbejder uafhængig rapportering til bestyrelse og direktion.

Der vil i 2022 ske en yderligere indsats for at modne styring af modelrisici på koncernniveau.

Produkter og serviceydelser

Risici forbundet med implementering af nye produkter og serviceydelser identificeres og vurderes i henhold til de etablerede interne processer forinden godkendelse i bankens direktion og/eller bestyrelse.

Processen sikrer, at risiciene identificeres, vurderes og håndteres. Arbejdernes Landsbank har nedsat en Pris- og Produktkomité, som bl.a. skal sikre en tilstrækkelig analyse, stillingtagen og involvering, inden der sker ændringer i bankens udbud af produkter og serviceydelser. Vestjysk Bank og AL Finans har etableret egne processer på området.

Godkendelsesproceduren reguleres i koncernens selskabers politikker på området.

Kapitalbehov

Beregning af kapitalbehovet, der skal dække operationel risiko i Arbejdernes Landsbank, sker på baggrund af basisindikatormetoden. Ved udgangen af 2021 udgør den operationelle risiko 10,3 pct. af den samlede risikoeksponering, hvilket giver et kapitalkrav (8 pct.-kravet) på 509,6 mio. kr.

Øvrige risici

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risikoen for tab som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader Arbejdernes Landsbanks omdømme eller den operationelle indtjening, herunder også strategiske risici.

Risikoen viser sig i form af et uventet fald i indtægter eller en uventet stigning i omkostninger.

Årsagerne kan eksempelvis være:

- En skærpet priskonkurrence, som medfører fald i forretningsvolumen eller faldende indtjening på den eksisterende forretningsvolumen
- Øgede produktudviklingsomkostninger for at matche nye produkter hos konkurrenterne
- Øgede markedsføringsomkostninger som følge af negativ pressedækning
- Fejlvurdering af indtægterne ved igangsatte aktiviteter
- Kundeforhold der indeholder risiko for, at Arbejdernes Landsbank bliver anvendt til hvidvask eller anden økonomisk kriminalitet

Arbejdernes Landsbank vurderer løbende denne type risici herunder i forbindelse med fastsættelse af det individuelle solvensbehov.

Ejendomsrisiko

Ejendomsrisiko er risikoen for tab på koncernens ejendomsportefølje som følge af generelle fald i ejendomspriserne.

Koncernen har en ejendomsportefølje på 1.962,1 mio. kr. ultimo 2021. Ejendommene anvendes hovedsageligt til koncernens drift. Herudover anvendes mindre dele af enkelte ejendomme til udlejning til beboelse og liberalt erhverv. Ejendommene er geografisk bredt placeret i Danmark, dog med overvægt i Storkøbenhavn målt på regnskabsmæssig værdi.

Følsomheden på værdiansættelsen af koncernens ejendomme er udtrykt ved en positiv ændring i ejendommenes afkast på 0,5 procentpoint, som vil reducere ejendommenes værdi med ca. 157,2 mio. kr.

Aflønningsrisiko

Lønpolitikken indeholder blandt andet retningslinjer for aflønning af bestyrelsen og direktionen i Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken gennemgås løbende og mindst én gang om året.

Lønpolitikken fastlægger, at ledelsen skal aflønnes med et vederlag, der både er markedskonformt, og som afspejler ledelsens indsats for Arbejdernes Landsbank. Lønpolitikken fastlægger endvidere, at aflønning til bestyrelsen og direktion skal være en fast aflønning, således at der ikke indgår nogen form for incitamentsaflønning. Tilsvarende gælder for underdirektører, vicedirektører, koncernens revisionschef, AML-direktøren, den risikoansvarlige og den complianceansvarlige.

Medarbejdere i Intern Revision og Risikofunktionen er underlagt særlige vilkår, hvor variable løndele inden for rammerne af indgået overenskomst er upåvirkede af udviklingen i Arbejdernes Landsbanks resultat og alene baseret på afdelingens og egne præstationer.

For øvrige risikotagere og ansatte i kontrolfunktioner gælder ligeledes, at der ikke udbetales variable løndele til disse uden for rammerne af indgået overenskomst.

I årsrapporten for 2021, side 23, omtales præmissen for det af bestyrelsen nedsatte bestyrelsesudvalg, Nominerings- og Aflønningsudvalget. På side 23 samt i note 9 oplyses om aflønning mv. til bestyrelse, direktion og øvrige risikotagere mv., som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen.

Gruppen af medarbejdere (risikotagere), som har væsentlig indflydelse på risikoprofilen justeres, når der sker personaleudskiftninger og/eller ud fra en bedømmelse af vedkommendes funktioner og jobindhold.

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V
Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk